

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnništvo pa v pritličju. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10. h.

Upravištva telefon št. 85.

XXII. velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda.

Letošnja redna velika skupščina naše šolske družbe se je vršila v prekrasnem divno-romantičnem Bohinjju, ki se je stoprav pred nekaj meseci odprl vesoljnemu svetu. Na skupščino je prišlo izredno mnogo skupščinarjev s Kranjskega, Štajerskega, Koroškega in Primorskega. Bilo jih je okoli 500. Med njimi je bilo okoli 150 duhovnikov, ki so šele letos pridrli na skupščino, ker so začutili, da »preti« »nevarnost«. Bili so duhovski obrazi tukaj, ki so družbo poznali doslej le po imenu, na glavna zborovanja pa niso prihajali — lani je bilo 5 duhov. ovratnikov na skupščini in predlanskim 8 ali 10 — dasi so se ta zborovanja doslej vršila ob delavnikih po zatrdilu »Slovenca« samo zaradi njih, ki imajo edino ob delavnikih toliko časa, da se lahko udeležijo teh in takih zborovanj.

Zborovanja se je v velikanskem številu udeležilo naše narodno žensko ter napredno dijaštvo. Izmed poslanecev so bili navzoči Ivan Hribar, Grafenauer, dr. Korošec in Pogačnik.

Ko smo se Kranjci, Štajerci in Korošci pripeljali v Bohinjsko Bistrico — obdvojajo predvne naravne krasote naše domovine slovenske ob novi železnici — obsula nas je gde. Zemljana ova s šopki in evetlicami, v imenu župnije in podružnice je pa pozdravil prvomestnikovega namestnika Luko Sveteca župnik Piber, v imenu občine župan Arh in v imenu društva za privabitev tujcev v Bohinj nadučitelj Humek. Zahvalil se je na prijaznosti nagovorjenec in izrazil veselje, da se vrši skupščina v enem najlepših krajeh slovenske domovine. Za »sprejeme«, ki se je vršil kar mogoče tiho, ni vedel noben drug skupščinar, kakor le imenovane osebe. Izmed priproste ljudstva ni bilo navzočega niti enega človeka!!

Po maši, ki se je ni udeležil s par izjemami noben duhovnik — s tem so ti gospodje pokazali, da jim ni prav nič za nebeški blagoslov v prid naši šolski družbi — se je vršilo v veliki dvorani hotela »Triglav« zborovanje. Prostrana dvorana je bila nabito polna, da vsi skupščinarji se niso mogli. V dvorani je vladalo živahno vrvenje.

Nagovor prvomestnikovega namestnika.

Zborovanje je otvoril častitljivi starček, eden izmed družbenih ustanoviteljev 82letni notar Luka Svetec. Vključ visoki starosti je bil njegov glas še dosti krepak. Dejal je govornik med drugim: Zbrali smo se v prekrasni, divno-romantični Bohinjski dolini, ki jo je odprla železnica svetu in tudi našim narodnim nasprotnikom. Naperjena naj bo skupščina proti nim, ki hočejo skozi te naše kraje zgraditi nemški most. Nemški šulferajn dela z vso brezobzirnostjo proti nam in ne pozna pri svojem boju nobenega razločka med katoličani in protestanti, klerikali in liberalci, buržoazijo in socialno demokracijo. Vse brez izjeme gre v boj proti nam. To bodi za zgled nam; ako hočemo teh mogočnih sovražnikov napad odbiti, jih moramo posnemati in pozabiti v obrambi lastne grude vse domače prepire, vse osebne in stanovske ozire: ene misli moramo biti v boritvi za našo drago slovensko domovino. Znan je rimski klic: »Hannibal ante portas!«, ki je vzdignil k navdušeni brambi ves rimski narod zoper krutega sovražnika. »Hannibal pred vrati!« tudi lahko zakličemo mi. V boj za naše narodne pravice! V imenu tega boja otvorim to zborovanje in vas vse najsrčnejše pozdravim! (Viharno ploskanje).

Nujni predlog prvomestnikovega namestnika.

Prvomestnikov namestnik Svetec je izjavil:

Naš prvomestnik monsignor Tomo Zupan, ki je 21 let vodil našo šolsko družbo, je marca meseca odstopil, ker se je po upokojenju preselil iz Ljubljane na svoje posestvo Okroglo pri Kranju in zahteval, da se mu morajo tja pošiljati vsi družbe se tikajoči spisi, kar je bilo nemogoče in če je bilo mogoče, je to silno oviralo rešitev družbenih zadev. Naredil je prostor drugemu, ki naj prebiva stalno v Ljubljani. Odbor mu je izrekel najtoplejše zahvalo za njegovo požrtvovalno delovanje v prid družbi, obenem pa sklenil predlagati na glavni skupščini, da ga ta v trajen spomin njegovega uspešnega zaslužnega delovanja imenuje za

častnega člana družbe sv. Cirila in Metoda. (Ploskanje in odobravanje.)

Župnik Finžgar je predlagal sklicevati se, da je to »samo modus«, naj se Tomo Zupan imenuje za častnega prvomestnika, da bi bil do konca svojega življenja vedno na čelu družbi.

Notar Hudovernik pouči predgovornika, da je kaj takega nedopustnega po pravilih (Finžgar: To mi ni bilo znano!)

Predlog Svetčev je bil soglasno sprejet.

Tajnikovo poročilo

Je podal glavni družbin tajnik profesor dr. Svetina zelo obširno. Poročilo, ki je pred par dnevi prepotovalo pot skozi uredništvo »Slovenca«, ki je bil zaradi tega večerj tako silno »izvireno«, se je pečalo najprej z zgodovino Slovencev, ko sta prišla med nje solunska brata sv. Ciril in Metod in oznanjala veličja božja in službo božjo obhajala v staroslovenskem jeziku. (Klic: Zakaj se še danes ne godi tako?) Po teh dveh znamenitih možeh ima svoje ime naša šolska družba, ki naj reši slovenske otroke nemških in laških kremljev, ki se vedno držeje stegujejo po njih.

Preteklo leto je imelo družbeno vodstvo 11 sej in je reševalo vse zadeve, ki se tičejo družbe in njenega poslovanja. Vodstvo je izvolilo izmed v Ljubljani bivaajočih udov šolski in gospodarski odsek, da bi se nujne stvari hitreje reševale. Odseka sta zborovala 10krat, večinoma oba združena.

Kako so se uvaževale želje, izražene na lanski skupščini v Logatcu? Glede želje poslanca Grčca, naj se prepuste goriške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda goriškemu »Šolskemu domu« in one koroških zastopnikov, naj se tudi dohodki koroških podružnic puste Korošcem v domače prosvetne namene, se je sklenilo, da se dohodki goriških in koroških podružnic ne prepuste naravnost v domače goriške in koroške namene, ker bi bilo to v nasprotju z družbenimi pravili, po katerih se dohodki vseh podružnic stekajo v centralno blagajno. Pač pa je družba po svojih močeh podpirala slovenski otroški vrtec v Devinu in ona dva v Podgori ter tudi na Koroško pošiljala, kolikor so pripuščale gnotne razmere. Družba prevzame na podlagi posebne po-

godbe v svojo oskrbo novo šentjakobsko šolo v Rožu na Koroškem.

Zelji župnika Treiberja, naj bi se na družbeni šoli v St. Rupertu pri Velikovecu poučevalo več nemščine, ker je za tamošnje razmere nujno potrebno, se je ugodilo s tem, da se poučuje tam nemščina že v 2. in ne šele v 3. razredu. Z vso odločnostjo se je v odboru seji temu upiral prvomestnik.

Glede na družbeno šolo na Muti, kjer je doslej le dekliška enorazrednica, je družba storila že korake, da se uresniči želja, da se ustanovi še važnejši deški razred.

V pisarniškem uredništvu družbe so se storile sledeče spremembe: vsled lastne prošnje sta bila izpuščena iz službe tajnik Bradaška in Albin Zajec, na njih mesto so pa prišli umirovljeni župnik Berce, mestni učitelj Škulj ter deželni blagajnik Emanuel Josin, ki je spravil v red vse družbene denarne zadeve in izvedel med drugim že poprejš sklenjeni pokojninski statut za družbeno učiteljsko osebje.

Prvomestnik mons. Tomo Zupan je odstopil 20. marca t. l. Njegove posle je prevzel namestnik notar Luka Svetec v kljub visoki svoj starosti.

Družba je štela preteklo leto 152 podružnic z nekaj nad 8000 člani. Od lanske skupščine so se ustanovile podružnice pri Sv. Jakobu v Trstu, za Boh. Bistrico in okolico in v Lembergu pri Mariboru. Več podružnic, ki so spale, se je vzbudilo v življenju. Prav mnogo podružnic je pa v minulem letu živahno delovalo.

Družbi je prirastlo v preteklem letu 12 pokroviteljev.

Izmed veselice, ki so se priredile v korist družbi, je omeniti ono, ki sta jo priredili moška in ženska podružnica v Celju, potem dve veselici, ki sta jih priredili ob Svetčevi 80-letnici združeni podružnici pri Sv. Petru v Ljubljani ter združeni šenkavsko-frančiškanska in trnovsko-šentjakobska v Ljubljani.

Družba je vzdrževala preteklo upravno leto 11 slovenskih otroških vrtcev, 3 pa izdatno podpirala. Vzdrževalo se je v njih 829 slovenskih otrok. Vzdrževala je nadalje 5 ljudskih šol s 17 razredi in sicer enorazrednico na Muti, dvorazrednico pri šolskih sestrah v Mariboru, štirirazrednico v St. Rupertu pri Velikovecu,

petrazredno deško in petrazredno dekliško ljudsko šolo pri Sv. Jakobu v Trstu. V teh šolah se je vzgajalo 1141 slovenskih otrok; z onimi v otroških vrtecih vkup torej 1970 t. j. blizu 2000 otrok, ki bi bili brez družbe sv. Cirila in Metoda večinoma izgubljeni za naš narod, ali vsaj v veliki nevarnosti, da se potujčijo.

Učiteljskega osebja je bilo preteklo leto 41 in sicer 2 svetna učitelja, 5 veroučiteljev, 17 svetnih učitelj in otroških vrtnaric in 17 šolskih sester.

Od zadnje skupščine se je otvoril nov otroški vrtec v Hrastniku. Ustanovljen je tudi otroški vrtec v Gaborju pri Celju, a se zaradi nekaterih zaprek še ni mogel odpreti. Sklenjena je naprava otroškega vrta v Domžalah in deškega razreda v ljudski šoli na Muti. To se izvrši prihodnje šolsko leto. Potreba novih ustanovitev pa se kaže še marsikje. Naj bi naši poslanci in vsi, ki delajo na političnem polju, vedno in vedno zahtevali od vlade po zakonu zajamčenih slovenskih šol v Trstu, Gorici, Koroškem in Štajerskem!

Med umrliimi dobrotniki družbe je omeniti stolnega dekana Andreja Zamejca, pesnika Simona Gregorčiča, prosta Lamb. Einspielerja, župnika Strojnika, rodoljuba Šketa in visokošola Črnetca, ki je vse svoje imetje zapustil družbi sv. Cirila in Metoda. Blag jim spomin!

Med dobrotniki družbe je omeniti nadalje občine, hranilnice in posojilnice in razna narodna društva. Darovi Mohorjanov rastejo. Ako bi vsak Mohorjan dal za družbo 10 v pri sprejetju knjig, vrglo bi to družbi 8000 K.

Naši akademiki so sprožili marsikako dobro misel za družbo ali pa so šli na roko ob raznih naročilih. Posebna zahvala gre juristu Rekarju, po čegar nasvetu in posredovanju je družba omislila svoje razglednice. Posredoval je pri naročanju novih družbenih nabiralnikov kakor tudi »Sprejemnic« v družbo sv. Cirila in Metoda, ki jih kmalu dobimo. Družba bo izdajala od časa do časa razglednice s slikami slovenskih pesnikov in pisateljev, da postanejo ti bolj znani med narodom. Doslej sta izdani razglednici z Gregorčičevo sliko in Meškovo podobo.

Veliko dohodkov prinaša družbi narodni kolek, čigar dohodki se pa

LISTEK.

Utrinki...

Miranov.

Videl sem svojo ljubico v žalni obleki. Zakaj jo nosi, ne vem. Morda se ji toži po dnevi, ko je še nama sijalo sonce ljubezni. Smeh bo igral Miri na ustnih, ko bo brala mojo domnevo in pomilovala bo mojo domisljivost. A jaz mislim vključ temu, da ji vstane se zdajpazdaj v duši spomin na preteklost in niti njen zanimljivi posmehek me ne odvrne od tega mnenja. Saj mi je neštetokrat zatrjevala ljubezen in ženskam se mora verjeti, ha, ha...

Ura je bila polnoči. Stala sva z Miro na pokopališču. Lahke vetrice je zavel preko grobov, kakor da bi se zgrinjali duhovi umrlih krog naju. Globoko k tlom je vklanjala vrba zalujka ozkolistnate veje in njih šelest nama je šuštel na uho in čutila sva nemo resno smrti... Tedaj se je privila ljubica tesno k meni in je rekla: »Pogleknila bi na sveto zemljo, ki krije mrtve in prisegla bi ti iznova vedno ljubav. A vem, da mi veruješ.« Tako je govorila moja ljubica in mrtvi so jo slišali... Odšla sva s pokopališča. Železna vrata so glasno zajela in zdela se mi je, da slišim porogljiv smeh za sabo... Danes poznam pomen onega smeha. Mira je prelo-

mila besedo, a mrtvi se niso maščevali...

Peljal sem se bil k ljubici na Dolensko. Hej, kako radostno me je sprejela, kako ji je sevala ljubezen iz lepih oči! Mudil sem se v njeni sobi do večera... O mraku sva šla na Krkin breg. Sedla sva v čoln, ki je pod pritiskom vesla bliskoma zdrčal po vodni gladini. Storila se je čudovito lepa noč, ena onih noči, ko bi človek objel svet in bi mu govoril o svoji sreči... Potegnil sem veslo v čoln in sem se ozrl Miri v obraz. Bila je blede v mesečnem svitu. Tedaj me je prižela z mehikimi rokami na prsi in je dejala: »Bila bi raje tu doli na dnu mrtva, kot da bi jenjala ljubiti tebe.« Vodni duhovi so se dvignili iz svojega mokrega stanu in so bili priča njenim besedam. Preko mene pa je hušnilo nekaj, kakor senca, čoln se je zazibal... Vedeli so vodni duhovi, da je govorila moja ljubica laž, a niso se maščevali...

Snežilo je... Noč je legla na zemljo, polagoma in težko, kakor da bi s svinčeni peruti pokrila naravo. Šla sva z ljubico po snežni cesti in sva molčala. Nekaj silnega nama je ležalo na duši. V daljavi so se zasvetile mestne luči, nerazložno in nejasno... Četrta ure še in bila sva doma. Postal sem, da bi se poslovil od Mire. Tedaj je zahtela ljubica in med krčevitim plačem sem čul iz njenih ust pretrgane besede: »Zrtvujem se zate, dragi, a bodi si!« Poljubila

me je in je odhitela, predno sem ji mogel vprašati po pomenu njenih besed. Težka vrata so se hrupno zaprla za njo. Obstal sem na cesti in sem mislil... Sneg pa je padal v gostih kosmičih...

Skoro bo dve leti, odkar sem dal slovo svoji ljubezni. Od tistega časa nisem več srečal bitja, ki bi njegova podoba imela prostora v mojem sreju. Morda še nosim globoko v duši podobo prve ljubice? Morda...? Saj mi je bila sveta ljubezen do nje, a ona jo je oskrnila... Spominjam se pisma, ki sem ga bil pisal prijateljici o svoji ljubici. Dejal sem v onem pismu, da bom ljubil Miro vključ njene nezvestosti. Tudi to me je minilo. In bolje je tako. Rad bi bral danes pisma, ki sem jih bil v teku let poslal ljubici. Lepo število jih je. Mira mi je obljubila, da mi jih vrne. »Pisma Vam izročim,« tako mi je pisala, »morda kmalu, morda čez deset let.« Dozdaj jih še nisem dobil. Njena pisma sem zažgal, še ko sva se ljubila. Ostala so mi le nekatera iz poslednjih tednov. Kadar sedim ob tihih večerih v samotni sobi in plovejo meglene podobe mimo mene lahno in neslišno, kakor da bi se bale, da me zdramijo iz sanj, tedaj se me poloti želja, da sežem v miznico in vzamem iz nje neme svedoke nekdanjih dni... In ko čitam obledle vrstice, ki mi govorijo o vodni ljubavi, mi leže na dušo nekaj trpkoga in stoži se mi, kakor če se spom-

nim prijatelja, ki mi je umrl pred leti. Zagrebli so ga in ob njegovem grobu se me je loteval obup in duša mi je drhtela v silni bolesti... A preslo je in ostal mi je spomin na umrlega, temen in nejasen, da si komaj priključ njegovo podobo pred dušo... Pokopal sem svojo ljubezen in ob njenem grobu sem sam zahrepenel po smrti, da bi pozabil... Tudi to sem prebolel in le za hip postanem otožno resen ob misli na dneve, ko sem živel v razkošni sreči...

Nekaj pa sem izgubil, odkar ne ljubim več Mire — svoje idealne nazore. Nad tri leta sem imenoval Miro svojo last, a ona sama mi je pričla, da moja ljubezen v vsem tem dolgem času niti za hip ni zastopila idealnih tal... Morda sem bil tepec... A vendar mi je hudo po jasnih poljanah, koder me je vodila prej življenska pot, toži se mi po solnčnem svitu, ki je seval nekdanj na moje življenje...

Seznani sem se s krasno gospo, ženo davčnega uradnika. Kipela je mladost in življenja. Njen soprog pa je bil slaboten starec, brez moči in energije. Otrok nista imela. Vabila sta me često na dom. Šel sem in dohitela me je moda... Gospa je krasno igrala klavir. Mož naju je večkrat pustil sama in je odšel v kavarno. »Vem, da boste sami izvrstno zabavali mojo ženo,« mi je rekel včasih; »jaz grem brat časnike.« Nisem se branil ostati. Zahajal sem k Adi ved-

no pogostejše, najraje ob času, ko sem vedel, da je njen mož v uradu. Slonel sem ob klavirju in sem poslušal čarobne melodije, ki jih je izvajljala Ada iz strun...

Sedela sva lepega popoldne na zofi. Ada se je igrala s temnordečo vrtnico. Trgala je iz nje list za listom in jih je spuščala na tla. Tedaj ji je padla vrtnica iz rok. Sklonil sem se, da bi jo pobral. Ada je storila isto. Vgledal sem tik pred sabo njen krasni snežnobeli vrat. Debeli kiti dehteli svilenomehkih las sta ji zdrknili preko ramen. V hipni strasti sem pritisnil ustnice na alabastrini vrat... Planila je kvišku... Pogledala me je in njeno temno oko je iskriko strasti in hrepenenja... Prižela me je nase in me je hotela vdušiti s poljubom... Potegnila me je k sebi na zofi... Spomnil sem se Mire, hotel sem se izviti iz Adinih objemov. A podoba moje ljubice je zgnila in nisem se več branil žgočih poljubov... Porušil se je v moji duši tempelj, ki sem ga bil postavil svojim idealom...

Zahajal sem k Adi, kot prej... A oglasila se je vest... Smilil se mi je mož, ki mi je zaupal, ki sem ga pa prevrnil za življensko srečo... Jel sem se studiti samemu sebi. Nisem šel več k Adi...

Čez nekaj tednov sem jo srečal. »Zakaj ne prideš? Glej, tvoja sem... vsa... vsa; moža ne maram... ti si moj mož! Pridi... pojdi z mano!« Vprla je vame pogled, tako proseč

morajo še izdatno povišati. To se zgo-
di, ako vsak Slovenec smatra za svo-
je častno narodno dolžnost, da kole-
kuje z njim vsa pisma, ki jih piše
Slovenec. Sram naj bo vsakega,
kdo pošlje Slovencu pismo brez na-
rodnega kolka. Narodni kolek mora
biti naprodaj povsod.

Izmed blaga, ki se prodaja v
prid družbi, neso največ vžigalice.
Družba je dobivala doslej vsako leto
okoli 4000 K. Po novi pogodbi, ki jo
je družba sklenila s tvrdko Perdan za
nadaljnih deset let, se pa dvignejo ti
dohodki na 6000 K in še višje, če bo-
do vsi Slovenci kupovali te vžigalice,
ki so izvrstne kakovosti.

Auerjevo pivo se je prodajalo v
družbin prid. Ker je pa prišla tvrdka
Auer v druge roke, je novi lastnik
odpovedal pogodbo. Družba bo sku-
šala stopiti v zvezo s kako drugo na-
rodno tvrdko.

Nov vir prav izdatnih dohodkov
utegnejo postati plačilni listki, ki jih
je izdala družba zadnji čas. Rabili se
bodo po gostilnah, hotelih in trgov-
nah. Nesli bodo po 2 vin. družbi v
prid.

Poročevalec je ob koncu svojega
poročila pozival na edinost in slovo v
družbi. Stremimo — je rekel — za
tem, kar nas duži, skrbno pa se ogi-
bajmo vsega, kar bi utegnilo buditi
nezaupanje ali kogarkoli odbijati od
družbe. Pametna in uspešna vzgoja
slovenske dece je možna le na podlagi
slovenskega materinskega jezika,
zato se vsi zavzemimo in delajmo, da
bodo vsi slovenski otroci pohajali v
slovenske šole!

Govornik je končal: Velicaste
so in trdno stojte gore, ki nas obdaja-
jo tu v divnem Bohinju. Tem goram
podobni, trden in nepredorljiv jez
proti povodnji potujčevanja bo dru-
žba sv. Cirila in Metoda, ako si pri-
dobi in ohrani zaupanje vseh slojev
slovenskega naroda, in ako se bomo
zedinjili in v lepi slogi vsi prizade-
vali za uresničenje njenega lepega ci-
lja. (Ploskanje).

Kritika tajniškega poročila.

K tajniškemu poročilu se je
oglasil k besedi odvetniški kandidat
dr. Žerjav, ki je izvajal:

Tajnikovo poročilo bom podvr-
gel kratki kritiki, zavarovati se pa
moram proti morebitnemu očitjanju,
da je moja kritika izšla iz kake klup-
bovalnosti. V imenu mnogih skup-
ščinarjev imam nalog, da obžalujem,
da se skupščina vrši na delavnik in
tako pozno, da o pravem zboro-
vanju ni misliti. To ni prav. Zato
prosimo, da se v prihodnje skupščine
vrše ne na delavnik in se začno pri-
meren čas dopoldne. **Narodno delo se
ne koncentriira več v duhovščini,** ki
je prestala biti voditeljica slovenske-
ga naroda glede narodnega obramb-
nega dela, zato se pri skupščinah ni
ozirati samo nanjo. Njeno delo so
prevzeli drugi sloji, recimo takozvani
»nižji sloji«.

Vse delovanje družbe obstoji v
zbiranju moči in kako naj se te moči
ekonomsko porabijo. Ni dosti, da se
reče, da podružnice spe. To žalostno
dejstvo je treba kritično obdelati, za-
kaj da spe. **Reorganizacija naše šol-
ske družbe je nadvse in predvsem po-
trebna.** Z veseljem sem pozdravil lani
predlog koroških Slovencev, da se od-
ločijo od centrale in da dobe nekoli-
ko avtonomije, ker nekaj avtonomije
je podružnicam potrebno. Podružni-
ce morajo prevzeti vzdrževanje gotov-
nih zavodov. Družba gre v avtonom-
nih težnjah predaleč, dočim ima pre-
malo vpliva na notranjo šolsko

upravo n. pr. v šoli šolskih sester v
Mariboru.

Družba vzdržuje pre malo zavod-
ov. Naj bi bil tajnik pojasnil pomen
otroških vrtcev. Ker je teh premalo,
prehajajo otroci v tuje šole. Tajni-
ško poročilo naj bo aktualno, ne pa
kako zgodovinsko predavanje. Naj bi
se bilo glede tržaških šol, velikovške
in šole na Muti navedlo, če napredu-
jemo ali nazadujemo glede učnih
uspehov, da se ve, kako se uporab-
lja denar. Rešiti se mora vprašanje
samostanstva. Družba se ne bo mogla
časoma izogniti, da bo namestila po-
lagoma le posvetne učitelje na svojih
šolah. Prememba pravil je nujno po-
trebna. Zeleni bi več jasnosti, kako
se sile uporabljajo. Če danes ni mo-
goče, naj se na prihodnji skupščini o
tem govori. (Odobranje).

Tajnikovo poročilo se je nato
vzelo na znanje.

Blagajniško poročilo.

Je podal blagajnik notar Hudo-
vernik.

Računu o dohodkih in stroških je
povzeli: **Dohodkov je bilo 63.983 K**
78 vin. med drugim blagajniški ostan-
ek 31. decembra 1905. 7265 K 71 v.,
podružnice so prispevale 22.458 K
37 vin., in sicer kranjske 8779 K 23
vin., stajerske 5712 K 19 vin., koro-
ške 817 K 96 vin. in primorske 7148
kron 99 vin., občne, posojilnice in
hranilnice ter društva so dala 5015 K
40 vin., Mohorjani 646 K 65 vin., ča-
sniki so nabrali 4729 K 1 vin., med
temi »Slovenski Narod« več nego vsi
drugi, namreč 2545 K 62 vin., »Slo-
venec« 1334 K 21 vin., »Mir« 716 K,
»Soča« 60 K 10 vin., »Domachi prijatel-
telj« 60 K, »Naša Moč« 10 K 20 vin.,
»Domovina« 2 K 88 vin., družbine
vžigalice so nesle 3000 K, kava 2773
kron 76 vin., pralno milo 400 K, šam-
panjec 62 K 67 vin., cigaretni papir
246 K 31 vin., voščilo za čevljarje 101
kron 60 vin., platno 200 K, pivo
808 K 69 vin., narodni znaki 100 K,
šolske knjige 1160 K 12 vin., družni
koledar 2074 K 80 vin., družbena po-
slojpa in posvesta 518 K, narodni ko-
lek 4433 K 24 vin., družbine razgled-
nice 1424 K 75 vin., volila 1450 K
69 vin., akadem. društvo »Sava« za
legitim. liste 230 K, raznih darov
2208 K 96 vin.; **stroškov 54.676 K**
99 vin. (med drugim zidava otro-
škega vrteca na Savi 1453 K 82 vin.,
deška ljudska šola v Trstu 10.635 K
58 vin., deklška ljudska šola v Trstu
7236 K 30 vin., otroški vrtec v Roja-
nu 1628 K 58 vin., otroški vrtec pri
Sv. Ivanu pri Trstu 1095 K 80 vin.,
otroški vrtec v Ročolu 1032 K 20
vin., otroški vrtec v Šklednu 480 K
šola v Št. Rupertu pri Velikoven
5080 K 27 vin., otroški vrtec v Trži-
ču 1577 K 6 vin., otroški vrtec na Sa-
vi 2058 K 91 vin., otroški vrtec na
Jesenicah 800 K, otroški vrtec v Ce-
lju 932 K, šolstvo v Mariboru 1650 K
96 vin., šolstvo na Muti 1763 K 37 v.,
otroški vrtec v Devinu 400 K, otro-
ški vrtec v Pevni pri Gorici 1072 K
78 vin., vrnjena posojila 5211 K 11
vin., obresti od posojil 1692 K, stro-
ški za šolske knjige in učila 1670 K
99 vin., stroški družbinega koledarja
1569 K 20 vin., stroški družbine pi-
sarne 3427 K 59 vin., stroški za na-
rodni kolek 205 K, tako da je bilo
gotovine 31. dec. 1906. 9306 kron
79 vin.

Družba ima na Kranjskem 67
podružnic, na Stajerskem 41, na Koro-
škem 18 in na Primorskem 27. Od
teh je le 88 poslalo prispevke, druge
spe leno spanje pravičnice. Poslalo
ni 31 podružnic s Kranjskega, 13 s
Stajerskega, 9 s Koroškega in 12 s

Primorskega. Ta pojav je žalosten in
kaže precej malobrižnosti pri neka-
terih podružnicah, katere je vodstvo
opetovano opozorilo na njih dolžnosti.

Aktiva družbe znašajo 202.025
kron 71 vin., pasiva pa 32.338 K 7 v.
Čisto premoženje družbe 31. decem-
bra 1906 je znašalo 169.687 K 64 vin.
Čistega družbinega premoženja 31.
decembra 1905 je bilo 163.051 K 28
vin. in se je torej preteklo leto zviša-
lo za 6636 K 36 vin.

Površni proračun za prihodnje
leto zahteva najmanj 70.000 K, ako
hoče družba redno funkcionirati.

Družba bo morala vso svojo po-
zornost obrniti na periferijo, na ob-
mejne kraje, kjer smo Slovenci v
manjšini. Naš narodni nasprotnik
dela s podvojeno silo na obmejnih
krajih za raznarodanje naše in opra-
vičen je klic, da je slovenska meja v
nevarnosti.

Da bo družba mogla svojo nalo-
go vestno izvršiti, morajo naše podruž-
nice krepkeje delovati, nedelavne se
pa prebuditi k novemu narodnemu
življenju. Treba je, da se ustanove
po vseh večjih krajih po Slovenskem
nove podružnice.

Delovanje nemškega šulferajna,
ki je štel preteklo leto okoli 1000 po-
družnic s 100.000 člani, ki so nabrali
nad pol milijona kron, da resno mi-
sliti na najneizprosnejši obrambni
boj za našo mladino!

Govornik je apeliral na sloven-
sko občinstvo, naj se ob vsaki priliki
spominja slovenske šolske družbe, ka-
tere namen naj bo tudi v bodoče
vzgojiti krepko narodno zavedno
mladino, narod poštenjakov, ki se bo
zavedal svoje narodnosti, odbijal na-
pade tujcev na našo posest ter ohrani-
l od očetov podedovano slovensko
zemljo za večne čase svojim potom-
cem! (Živahno odobranje).

Pripombe k blagajniškemu poročilu.

K blagajniškemu poročilu se je
oglasil k besedi predsednik »Prosvete«
jurist Rekar. Dejal je:

Ni prav, da se račun o dohodkih
in stroških družbe razdeluje med
skupščinarje tik pred veliko skupščino,
tako se ne more nihče spuščati o njem
v detajlno debato. Ta račun skup-
ščinarjem nikakor ne more zadostova-
ti, ker ni dosti, da ne ve vsak,
koliko dohodkov in stroškov je imela
družba, ampak mora vsak vedeti,
kakšno je družbino stanje sploh,
treba je tiskane bilance, ki da jasen
pogled v delovanje družbe. Treba je
natančnejši račun stroškov, detajlira-
nih izdatkov za šolstvo, učitelje itd.
Pogrešamo tiskanega proračuna za
prihodnje leto, kar spada k poročilu
blagajnika. Ta se že 21 let ni pred-
ložil. Proračun je nekaj načrt in
program družbe, ki more še le potem
apelirati na radosnost in zaupanje
občinstva.

Preteklo leto smo faktično na-
zadovoli. Podružnice so letos 2000 K
manj nabrale kot lani. Kranjska
je dala lani 12.430 K letos pa
le 8779 K! Na Kranjskem je torej
zavednost v narodnem obrambnem
oziru na jako šibkih nogah dasi
se poudarja, da je ljudstvo za-
vedno in probujeno (da polni farško
bisago op. por.). Ako delujejo Ljub-
ljana, Kranj, Kamnik, Novo mesto,
Radovljica, Postojna, Ribnica, Škofja
Loka, Vrhnika, zakaj bi tudi drugi
kraji ne delali? Ne bojmo se kri-
tike, zdrava kritika ne škoduje
nikdar stvari, kajti ona
ne razdira, ampak zida.

Kako stališče naj ima družba
glede založnikov in pogodb, kako
stališče pri naročanju blaga? Družba

mora izključevati vsako po-
gajanje z Nemci in našimi
narodnim nasprotniki, izklju-
čuje vsako nabavo pri na-
sprotnikih. In kaj se je zgodilo?
Družbeni angeli varuhi t. j. nabi-
ralniki so delali pri Nemcih
v Budjovcih.

V »Družbinem koledarju« so na-
pisani založniki. Založnik mila pa ni
imenovan. Kdo je ta da se ga družba
javno sramuje? (Klic: Krisper!) Bo-
dimo radikalni in ne sklepaj
naj naša šolska obrambna
družba pogodb z Nemci in
nemškutarji! Pogodbe naj se
sklepajo z založniki tako, da dobi
družba vsako leto fiksno vsoto, dru-
gače imamo sramotne difference kot
so pri milu 1904 — 400 K, 1905 —
42 K 50 h, 1906 — 400 K.

Užigalice bi morale več nesti!
Koliko neso one v prid istrski družbi!
Organizirati je treba zbirke iz
nabiralnikov.

Iz Veselove knjižnice bi se lahko
ustanovile knjižnice v krajih, kjer
ima družba šole.

Organizirati je treba prodajo
družbenih razglednic in družba
**mora razpečevanje sama pre-
vzeti.**

Na nasvete iz akademičnih vrst
se je vodstvo družbe premalo oziralo
in bati se je, da se bo to maščevalo.
Družba je razpošljala razglednice po
povzetju in po 8 v komad! Iz tega
se vidi, da vodstvo ni imelo pravega
trgovskega duha. Trgovce treba pri-
tegniti k družbi, samo na njih za-
vednost in požrtvovalnost pa ni raču-
nati, ker se znajo postaviti v bodoče
družbi po robu. Vsaj po 6 v bi se
morale razglednice prodajati in pro-
dalo bi se jih po 60.000 o Božiču ali
Veliki noči. Za razširjenje družbinega
blaga sploh je pritegniti podružnice.
Razglednice naj prevzame družba le
v razpečevanje, za kar je pisarna tu,
saj to delo ni tako hlapčevsko. Na
Češkem imajo samo uradniki delo z
razglednicami. Dobička bi imeli pri
nas od njih na leto do 5000 K. (Burno
odobranje).

Notar Hudovernik je odgo-
voril, da je opravljena želja glede
računov, bilanca se bo v prihodnje
tiskala. Tudi zahteva po proračunu
je opravljena. Glede nabiralnikov je
odvrnil, da jih je družba naročila pri
slovenski tvrdki Schneider & Ve-
rovšek, ki jih je dobila iz nemške
tovarne! Da se užigalice za istrsko
družbo sv. Cirila in Metoda več
proda, je vzrok, ker se kupujejo po
vseh Hrvaški, Bosni, Hercegovini in
Dalmaciji. Potrjuje očitjanje glede
mila. Pogodba se razdere.

Rekar omeni, naj bi bila družba
glede nabiralnikov takoj preklicala
sklenjeno pogodbo, ko je nastal vihar
po časopisih, da se nemškega izdelka.
Prebralo se je nato poročilo dr.
Ravniharja kot člana nadzornišva,
da so se vse družbene knjige in ra-
čuni našli v najlepšem redu. Druž-
beno vodstvo je uzorno in odgovarja
trgovskemu knjigovodstvu. Blagaj-
niku se je predlagalo oprostilo, kar
se je soglasno sprejelo.

Volitve.

Ko je prvomestnikov namestnik
naznanil, da se prične volitve in sicer
prvomestnika in 6 odbornikov na-
mesto izstopivših dr. Karla Blei-
weisa, Gregorja Einspielerja,
dr. Pavla Turnerja, dr. Ivana
Merharja, Ivana Šubica in
Antona Svetka (prvi štirje so iz-
stopili po pravilih, zadnja dva pa
sama) nastalo je naenkrat novo živ-
ljenje v dvorani. Duhovniki, ki so že
prej stali na levisi, so se gnetli naprej
proti predsedništvu. Namenilo se je
voliti po listkih in so bili imenovani
za skrutinatorje jurist Fettich,
župnik Piber in odvetnik dr. Še-
gula. Ker Piber ni hotel prevzeti
tega posla, imenovan je bil mesto
njega sodni pristav Prevc.

Okoli predsedniške mize je kmalu
nastala silna gnetja. Dr. Brejc dr.
Vrstovšek in dr. Korošec so
videč, da jih nič ni — med duhov-
niki jih ni bilo skoraj nič, ki bi
imeli pravico glasovati, ampak so
prišli na zborovanje upajoč, da se bo
volilo z vzklikom in so mislili, da
bodo imeli večino nad volilnimi opra-
vičenci! — ko so torej dr. Korošec
in drugi videli, da jih nikjer nič ni,
so začeli govoriti o slogi. Dr. Korošcu
namreč ni bila všeč volilna lista na-
prednjakov, ki so si napisali na gla-
sovnice za prvomestnika ravnatelja
Andreja Senekoviča, v odbor pa
Gregorja Einspielerja, dr. Žer-
java, dr. Novaka, dr. Iv. Mer-
harja, Franc Pahernika in dr.
Karla Bleiweisa. Vrstovšek in
Korošec sta se tajno dogovorila s
Korošci, da morajo Korošci dobiti še
enega odbornika poleg Einspielerja
in dr. Brejc je stavil v tem oziru
predlog, pri tem pa govoril nekaj o
oktroiranju, v čemer sta mu sijajno
pomagala dr. Korošec in dr. Vrstov-
šek, ki je pripovedoval, da je on več
storil za slovenski narod kod vse di-
jaštvo, ki zdaj tako oblastno nastopa.
Ker je ljubljanski župan Hribar

kot šestkratni volilec nekaj govoril z
dr. Brejcem, zadrli se je »Slovenec«
poročevalec Štefe nanj, da on tu
nima ničesar govoriti. Izjavljamo, da
je bila to skrajna netaktnost
»Slovenčevega« poročevalca, ki s ta-
kim nastopom ponižuje ugled častni-
karski! Zaradi Štefetove jezikavosti
so bile dame skrajno ogorčene in
fent jih je slišal vsakovrstnih. Dosti
ni manjkalo, da mu niso nategnile
ušes in ga prijele za »sladke«. Na-
prednjaki so na Brejčev predlog iz-
javili, da zaradi velike oddaljenosti
od koroškega odbornika ni pričako-
vati velikega delovanja — kar je
čisto naravno! — in da Einspieler
prav dobro zastopa Koroško. Ako dr.
Brejc in tovariši žele še enega od-
bornika s Koroškega, sledi, da Ein-
spielerju ne zaupajo. Vendar so kljub
temu naprednjaki izjavili, da hočejo
voliti v vodstvo poleg Einspielerja
še Grafenauerja. To pa ni bilo
všeč dr. Brejcu, bržkone ker gotovim
ljudem Grafenauer ni najljubša oseba
in zahtevalo se mesto njega v odbor
dr. Detela. Temu so se naprednjaki
upirali in šele na osebno prošnjo žu-
pana Hribarja izjavili, da bodo gla-
sovali za dr. Detelo, če pride do vo-
litve z vzklikom.

Pričelo se so volitve z vzklikom
in je bila izvoljena lista naprednja-
kov razen dr. Novaka, na čigar mesto
je prišel dr. Detela. Proti dr. Deteli
se je vzdignilo 5 rok. Kar se oglaš-
enfant terrible profesor dr. Opek-
ki, ki hoče povsod vse pokvariti, in iz-
javlja, da se mora voliti po glasov-
nicah in da se smejo pogajati le vo-
lilci med seboj. Menda je to rekel, ker
je mislil, da imajo klerikalci večino.
Tako je razbil njegov ugovor že skle-
njeni kompromis: volitve so se
vršile na to po listkih.

Zborovanje se je prekinilo za
dobro uro, ko se je vršil banket, ku-
ga je fino in okusno pripravil restav-
rater G. Zajc in ko je bil obed
končan — udeležili so se ga samo
naprednjaki! — naznanil je skrutina-
tor dr. Šegula sledeče:

izid volitev:

Oddanih je bilo 260 glasov-
nic, med njimi 4 neveljavne.
**Od 256 glasov se je oddalo
za ravnatelja Andreja Senekoviča
kot prvomestnika 247 glasov, dr.
Detela je dobil 7 glasov in župnik
Vrhovnik 2 glasa.**

Velikansko navdušenje je zavla-
dalo med naprednjaki in ploskanje
kar ni hotelo prenehati.

Dr. Korošec in tovariši so prišli
iz bližnje restavracije, se gnetli pri
vratih in zeleno gledali tako zelo
nepričakovan izid.

V odbor so bili izvoljeni
za tri leta: **dr. Ivan Merhar** z
239 glasovi, **dr. Gregor Žerjav**
z 237 glasovi, **dr. Karel Blei-
weis** z 223 glasovi in veleposest-
nik **Fran Pahernik** z 222 glasovi;
za 2 leti: **dr. Fran Novak** z 208
glasovi in prelat **Gregor Ein-
spieler** s 175 glasovi. (Viharno
ploskanje pri vsaki naznanitvi).

V manjšini so ostali dr. Müller
z 49 glasovi, dr. Detela z 20 gla-
sovi, župnik Rožun z 19 glasovi,
dr. Medved, dr. Žmavc, Grafen-
auer in drugi so pa dobili po par
in manj glasov.

V nadzorstvo so bili iz-
voljeni: dr. Majaron, dr. Rav-
nihar, dr. Ilešič, Povše in župnik
Pavlič. v razsodišče pa: Šav-
nik, Vederjauk, dr. Triller,
Andrej Kalan in dr. Tekavčič.

Zapeljani Grafenauer.

Ob asistenci dr. Korošca je
pristopil k prvomestnikovemu name-
stniku Svetcu koroški poslanec Gra-
fenauer, ki je najprisrčnejše po-
zdravil od naprednjakov dejal ta-
kole:

Z vršitvijo današnjega zboro-
vanja nisem zadovoljen. (Začuden
klici.) V imenu vseh onih, katerim
je blagor slovenskega naroda ne le
na jeziku ampak tudi v srcu, izjav-
ljam, da obžalujem, da je med
nami Slovenci prišlo do ta-
kega izida današnje volitve.
(Razburjenost. Ogorčeni klici: Ali se
je zgodila kaka nepravilnost?) Na
nas Korošce tako zborovanje
ne more napraviti dobrega
utisa. (Dr. Korošec se hinavsko
smeje. Ljuti klici: To je vaše
delo, zastopnik ljudstva!) Pri nas na
Koroškem je sloga med lajki in du-
hovniki. (Ogorčeni klici: Tudi pri
nas, če je duhovnik resničen prijatelj
naroda!) Ne sme se tako sklepati v
društvu, ki je za Slovence tukaj.
(Klici: K dr. Korošču ne bomo no-
dili po nauke in svete!) Vi se nimate
pojma, kakšen je naš nasprotnik. Naj
bi prišel danes vsak do besede, pa bi
bilo prav. (Klici: Komu se je pa
brnila beseda? Vihar narašča,
splošno razburjenje. Dr. Korošču lete
najostreje psice.) Koroški Slovenci
bi gotovo smeli govoriti danes tukaj.
(Klici: Le govorite!) Če še sploh
pride do kakšne skupščine

(Dalje v prilogi).

pogled in tako žgoč, da sem pozabil
vseh sklepov... Sel sem in sem storil
korak več v blato... *

Mire pa ne morem pozabiti. Še
vedno jo srečam in kadar jo vidim,
mi vztrpeta duša v prsih. Morda je
res, kar sem bil pisal prijateljici o
nji... *

Jeseni se bo poročila. Vzveselil
sem se skoro, ko sem čul to vest. Te-
daj bo konec vsemu in nič več mi ne
bodo vhažale misli k nji. Nič več ne
bom sanjal, da sem se spravil z njo... *

Bil sem na veselici. Srečal sem
mlado gospo, nekdanjo znanko. Pri-
šla sva v pogovor o Miri. »Ne obču-
jem več z njo, kot nekdanj,« je dejala.
»Mira je postala proti meni nenavad-
no hladna.« Torej se tudi to, nekdanj
tako intimno prijateljstvo, ni obdr-
žalo, sem si mislil. Ej, človek, kako
slab si, kako nestalen v svojih skle-
pih! Gospa mi je razkrila marsikaj,
kar mi je bilo do tedaj neznano. Go-
tovo je, da Mira ni vprašala svojega
srca, ko je jenjala ljubiti mene, am-
pak da je je obrekovala odvrnil od
njene ljubavi. Seveda kaže to, kako
malo je bila vredna njena ljubezen... *

Srečal sem danes prijatelja, to-
variša iz gimnazijskih let. Ko me je
bil prvič videl v družbi z Miro, mi je,
odhajaje iz sobe, šepnil na uho: »Va-
ruj se te ženske! Povedal sem te be-
sedu Miri. Jokala je. Ej, prijatelj,
prav si imel tedaj in ko boš bral po
dolгих letih svoje besede, spomni se,

komu in o kom si jih izrekel in vedi,
da si bil dober prorok. Tudi Mira se
bo spomnila, da sva hodila tisti več-
er, ko sem ji bil povedal prijatelje-
vo svarilo, po samotni stezi ob želez-
nici, blizu smrekovega gozda, ki je
pritajeno šumel, kakor da bi pritrje-
val tovariševim besedam, pritajeno,
da ne bi ga čula moja ljubica... *

Ej, Sava, Sava, ti ponosna voda,
ti veličastna reka, kako vesel sem te,
ko stojim ob tvojem bregu in poslu-
šam lahno šumenje tvojih valov! In
vendar si tudi ti zakrivila bol v mo-
jem sreču... Pravil sem svoji ljubici
o tebi in ona je prišla, da te vidi in
vzljubi, kakor sem te ljubil jaz... In
tvoje valove je vzkipelo, kakor da
bi ji hotelo razodeti mojo ljubav do
nje... A ti mi nisi povedala, da goji
Mira laž v duši. Tako si zakrivila mo-
jo bol... Meni pa si ostala zvesta. In
zato sem te vesel, ko stojim ob tvojem
bregu in poslušam šumenje tvojih
valov... *

Misli si prijatelj, krasen vrt, z
ravnimi stezami, posut z belim pe-
skom, poln duhtecih cvetk. In ti veš,
da ljubi gospodar svoj vrt in da so
mu cvetlice pol življenja. Pa greš in
poteptaš rože in razsuješ grede...
Čez noč se te poloti kes in skleneš,
da poravnáš krivico... Pa vzameš v ju-
tro lončeno črepijo in jo napolniš s
prstjo in vsadiš vanjo vijolice. In
greš h gospodarju, pa mu rečeš:
»Glej gospod, žal mi je, da sem ti
končal vrt. Vzeti mi v zadostenje!«

Meniš, da si vrnil gospodarju življe-
nje, da si popravil krivico...? Glej,
tako se mi zdi, bi ravnala Mira, ako
bi storila, kar mi je dejala nekdanj:
»Tudi ako bom žena drugega, bom
ljubila tebe...« Poteptala je vrt, ki
sem si ga bil zasadil... Moral bi jo
zaničevati, ako bi mi kot žena daro-
vala ljubezen, dasi le v mislih... In
vendar bi se ne branil njene ljubezni,
saj sem izgubil ideale in sem zagazil
v blato... Ada mi je pokazala pot v
močvirje, a iz njega mi ni pomaga-
la... *

Utrnila se je zvezda na nočnem
nebu... Z dolgim žarečim trakom se
je potočila preko nebesnega svoda in
je ugasnila na daljnem vzhodu...
»Umr! je človek,« so dejali domači,
ki so sedeli z mano pred hišo. Jaz pa
sem se spomnil večera, ko sva opazo-
vala z Miro svetle milijone na nebu...
Tudi tedaj se je utrnila zvezda in re-
kel sem ljubici: »Predno bo poteklo
leto, bo ugasnila tvoja ljubezen, ka-
kor ta zvezda...« *

»Morda, a le z mojo smrtjo...«
Leto je prešlo, ljubezen je mini-
la, a Mira živi in ljubi drugega. Jaz
pa sem od onega časa brez moralne
opore, slab kakor šibek trs... Ostali
so mi le spomini, ki mi pa s trpkostjo
polnijo dušo... A vendar sem videl
krasne dni, polne sreče in razkošja...
Hvala ti, Mira, hvala za one dneve!
Vedi, da ne nosim v sreču jeze do te-
be, dasi ne bi rad, da bi se kdaj sre-
čala najinega življenja pota... *

(silen vihar), bomo videli, kdo ima prav. (Klici: Videli bomo, kot smo danes!)

Grafenauer je prebral nato izjavo podpisano od zastopnikov podružnic iz Koroške, Stajerske, Primorske in Kranjske. Izjava se je glasila:

Podpisani obžalujemo, da se je vprašanje društvenega vodstva rešilo potem majori-rizacije. (Klici: Kaj pa vam je, ali veste kaj berete?) Družba doseže svoj namen le, če ima kompromisne odbornike iz vseh strank. Za Stajersko: dr. Korošec (Velikanski vihar in klici Hanba!), dr. Verstovšek; za Koroško dr. Brejco, Grafenauer in Pongou, za Gorico: Raspet, dr. Vil. Zorn, za Kranjsko: Pogačnik in Kalan.

Predlagala se je zdravica Grafenauerju. Z ironičnim ploskanjem je bila sprejeta.

Dr. Korošec je pomignil in odšli so on in njegovi pristaši in zapeljane Grafenauer.

Govor poslanca Hribarja.

Najvišarnejše pozdravljen je poslanec Hribar govoril: Nisem pričakoval od tovariša Grafenauerja, da bo tako govoril, zlasti ker je bil tako pristrano pozdravljen od nas vseh. Demonstrativno je zapustil to dvorano. Prepričan sem, da je bil nagovorjen in pregovorjen, da je šel po kostanj v žrjavico. (Viharuo odobravanje.) Obžalujem to in naglašam, da mora biti v vsakem društvu merodajna volja večine. (Klici: Tako je! Nesrečna je Grafenauerjeva fraza o majorizaciji. Kdo naj pa vlada, če ne večina? Tej večini se ni sramovati izvoljenih mož, katerih imena jamčijo, da bodo vestno izvrševali svoje dolžnosti. Vsa čast slogi koroških Slovencev, ki so lani nastopili složno v obrambo pravice koroškega naroda. Ali se je pa ta sloga koroških Slovencev danes pokazala? Einspieler je dobil danes majhno število glasov. Ali se v tem kaže sloga koroških Slovencev? Sloga bi se bila pokazala, da bi bil dobil Einspieler glasove vseh, kakor smo mi jih mi dali. Izjava ni opravljena. Jaz sem predlagal kompromisno listo kandidatov. Kaj se je zgodilo po čudnih potih pravičnosti naših nasprotnikov? Dr. Detela je dobil le 7 glasov! Nova volitev je jasno pokazala misel večine. Grafenauerja visoko čislam in žal mi je, da je prevzel tako nehalno nalogo. Nesrečna fraza in predrznost je, če se dvomi, če bo še skupščina. Ta drznost se zna maščevati. Naša družba ni prestala. Opt na vaše navdušenje trdim, da bo stala krepkeje in da bo še več koristi donesla slovenskemu narodu kot doslej. Teh koristi bodo najbolj deležni naši bratje iz Koroške. Če našo pomoč odbijajo, podamo jim še drugo roko. (Viharuo navdušenje.) Vemo, da se moramo potegniti za te brate. Nas ne moti noben podpis. Družba je punčica narodno napredne stranke in bo še nadalje ostala. Posebno pa me veseli, da stoji danes v naših vrstah krepka akademična mladina. Ona je naš ponos. (Viharuo navdušenje.) Vzorno je njeno navdušenje za družbo, zlasti pa njenega zastopnika dr. Zerjavo. (Velikanska navdušenost.) Izrekam mu zahvalo za njegovo požrtvovalnost. (Odobravanje.) Se še bo razgovarjala naša družba, če odpade vsa stranka dr. Korošca in Pogačnika. Se bodo naše skupščine in ko ne bo ne mene in ne Svetca (viharne ovacije Svetcu), stala bo ta naša mladina na našem mestu. Napijam družbi in kličem: Vivat, crescat, floreat! (Velikansko navdušenje.) Govorili so nato še trg. Rus iz Ribnice o razmerah na Koroškem, jurist Kramar iz Trbovelj, da Korošec in Verstovšek nista v resnici nobena zastopnika podružnic, dr. Mihajlo Rostohar, da koroški Slovenci niso taki, da bi odobrvali današnji nastop Grafenauerjev, učitelj Engelman iz Trsta, da tam nič ne vedo o izjavi, ki jo je podal v njih imenu Grafenauer, in prosil družbo, naj na stroške tržaških Slovencev otvori v Trstu (mesto) šolo, notar Hudovernik, ki je pozival na delovanje za družbo, jurist Rekar o reformiranju družbe in podal v tem smislu 39 predlogov Svetcu, Uličkar iz Trsta, naj bi se družba zavzela za trgovske šole in naj bi se razpisal konkurz za nabavo družbenega blaga, in dr. Žerjav, ki je napis Svetcu.

Po Gurnem zborovanju je nato Luka Svetec zaključil to velepomembno zborovanje.

Brzjavki sta prišli od gospe županje Hribarjeve in Dolence in Šraja iz Železnikov, družba je pa dobila nad 2000 K dohodkov, med temi 1600 K od tržaške mladine od zadnje veselice.

Udanostna brzjavka cesarju se ni odposlala.

Za slovensko vseučilišče v Ljubljani.

Poslanec Ivan Hribar je stavljal glede ustanovitve slovenskega vseučilišča v Ljubljani v seji poslanske zbornice dne 23. julija t. l. ta-le predlog:

Slovenski narod, posluščujoč se v ustavi mu zajamčene pravice, stremi za ustanovitvijo svojega vseučilišča v svrhu, da bi Slovenci, ki se posvečajo akademskim naukom, ne bili primorani, posečati tuja vseučilišča. Zahteva po ustanovitvi posebnega slovenskega vseučilišča je pridobila na intenzivnosti zlasti od tistega časa, odkar so se razmere na univerzah v Gradcu in na Dunaju, na katerih posečanje so slovenski akademiki predvsem navezani, tako poostreli, da se slovenski dijaki na teh zavodih ne smatrajo kot enakopravne akademike, marveč zgolj kot goste, ki se jih milostno trpi, in da ne uživajo niti zaščite akademičnih oblastev. Dokazano pa je, da so na teh vseučiliščih profesorji nemške narodnosti, ki celo pri izpiti ne ravnaajo paritetno s slovenskimi visokošolci.

Zločin na narodnem svojem obstoju bi značilo, ako bi slovenski narod živo ne sočustvoval na usodivostih sinov, ki se posvečajo višjim naukom, zato je tudi docela umljivo, da so Slovenci v skrbah za svojo na tujih vseučiliščih se učijo mladino in da morajo zahtevati ne samo, da se slovenskim akademikom zagotovi popolna enakopravnost z visokošolci drugih narodnosti, marveč tudi da ravnajo profesorji z njimi enakopravično, kakor z drugimi dijaki.

Da tega pod današnjimi razmerami, ko narodna pristranost vedno bolj skuša udušiti čut pravičnosti, ni mogoče drugače doseči, kakor z ustanovitvijo lastnega vseučilišča, je pač jasno.

Ni treba posebe naglašati, da bi bila z obče državne stališča največje važnosti ustanovitve slovenskega vseučilišča v Ljubljani, na katerem bi se v nekaterih disciplinah lahko predavalo tudi v hrvaškem jeziku, ker potrebujejo južne pokrajine naše monarhije za duševni in kulturni razvoj svojega prebivalstva nujno mogočne vzpodbude, kakršna izvira samo z vseučilišča.

Pri presojevanju tega vprašanja pa je treba še vpoštevati, da potrebuje vseučilišče na Dunaju in v Gradcu nujno razbremenitve, ki se da doseči samo, ako odide večje število frekventantov, ker bo se tudi pri nas končno moralo preložiti težje pouka iz učnih dvoran v institute in seminare.

Vzpričo vseh teh okoliščin je torej ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani nujna in neodložljiva državna potreba in sicer se naj uresniči etapnim potom na ta način, da se pred vsem otvori juridična fakulteta, za katero so na razpologo vse potrebne učne moči. V to svrhu se naj pravočasno prične z zgradbo potrebnih poslopj, kar je tem lažje, ker sta se dežela kranjska in deželno stolno mesto Ljubljana zavezali, k zgradbenim stroškom prispevati znesek 600.000 K.

Podpisani poslanci torej predlagajo:

Visoka zbornica naj sklene:

1. Vlada se pozivlja zakonodajalnim potom zagotoviti ustanovitev vseučilišča v Ljubljani s slovenskim predavalnim jezikom ter pospešiti vse odredbe tako, da se bo pravoslovna fakulteta lahko otvorila že leta 1909.

2. V formalnem oziru se naj ta predlog odkaze vseučiliškemu odseku, v katerega se naj izvoli 36 članov. Ta Hribarjev predlog je podpisalo 100 poslancev vseh strank — poleg Slovanov tudi nemški in italijanski socialni demokratje — in sicer:

Iv. Hribar, Krempa, Moraczewski, dr. Wojcik, Stapinski, Lukasiewicz, Pihuliak, dr. Ochymowicz, dr. K. Trylowskyj, dr. Evgen Lewickyj, dr. Kolessa, E. Breiter, dr. Stachura, dr. Okuniewski, dr. Kost' Lewytskyj, Ostapczuk, Romanczuk, G. Oliva, Ivčević, J. Biankini, Perić, dr. Ploj, Bukvaj, Jos. Kotlař, Jachowicz, Jos. Švejc, Remeš, dr. Soukup, Aust, Biňovec, Habermann, Pospíšil, Jaroš, Modráček, Svěcený Antl, Hudec (Praga), dr. Winter, H. Klička, Diamand, Folber, Bojko, Jan Siwula, Staniszewski, Mašťálka, Kramář, dr. Hočevar, Čigaglo, Mleczo, dr. Hajn, Sredniawski, R. Bergmann, Antonin Závrorka, Kalina, Spaček, Fiedler, M. Zemlička, Frel, dr. Kaftan, dr. Baxa, Baljak, Klofáč, Hráský, Němec, Hybeš, Tomášek, Hornof, Cingr, Silvio Pagnini, Avg. Avaneini, dr. Sláma, dr. O. Pražák, H. Srdinko, A. Padůch, Harnek, Wassilkó, Hubka, Al. Štreklj, Prodan, Spinčić, dr. Rybář, Ježovnik, Rubenbauer, Bjeladinović, Mandić, Ing. Neumann, F. Ivanišević, Udržal, dr. Trešić, Reichstädter, Roblek, Vuković,

dr. Laginja, dr. Bulin, Raimondo Seabar, V. Pittoni, Cehlinskyj, dr. Baczynskyj, Fon, S. Wityk, dr. Malachowski.

Tako se glasi Hribarjev predlog. Ker je „Slovenec“ svoječasnno na vsa usta kričal, da je dr. Šusteršič započel veliko akcijo v zadevi slovenskega vseučilišča v Ljubljani in da je to akcijo samo pokvaril posl. Hribar s svojim predlogom, hočemo navesti dr. Šusteršičev predlog glede ustanovitve slovenskega vseučilišča v Ljubljani, da s tem pokažemo slovenski javnosti, kako drzno lažejo klerikalci in njih glasilci „Slovenec“ in kako jim ni sveta nobena stvar, ki bi je ne izrabili v svoji slepi strankarski strasti v svoje umazane samopašne namene. Dr. Šusteršič je vložil ta-le predlog:

„Podpisani poslanci predlagajo: Visoka zbornica naj sklene: Č. kr. vlada se pozivlja, da takoj prične s delom za ustanovitev vseučilišča s slovenskim in hrvaškim učnim jezikom in postavi tozadevni kredit v državni proračun za l. 1908.

V formalnem oziru predlagamo, naj se ta predlog odkaze proračunskemu odseku, ki se ima voliti iz vse zbornice.

Dr. Šusteršič. Povše. I. Roškar. Pogačnik. Dr. Hurban. Dr. Benkovič. Gostinčar. Ant. Sachl. Šuklje. Dr. I. Thun. Kuhynka. Dr. Horský. Žitnik. Dr. Hočevar. Pišek. Záruba. Dr. Gregorčič. Fon. Jaklič. Fr. Šabata. Dr. Krek. Dr. Myslivec. J. Prokop.“

Čitatelji naj sedaj primerjajo Hribarjev in Šusteršičev predlog ter svobodno sodijo, katerega je smatrati za resnega in kateri se je stavil samo v to, ut aliquid fieri videatur.

Volična reforma za češki deželni zbor.

Praga, 6. avgusta. Na poziv čeških radikalnih poslancev se zbera dne 21. vsi češki poslanci, da sklenejo pozvati vlado, naj skliče v jeseni češki deželni zbor ter mu predloži volilno reformo.

Nemški deželni poslanci so imeli včeraj posvetovanje o sklicanju češkega deželnega zbora. Načelniki so se izrekli proti sklicanju, ako se ne misli razpravljati zgolj o gospodarskih vprašanjih. Edini so si bili, da se o volilni reformi za deželni zbor ne sme pod nobenim pogojem razpravljati.

Bolgarija kraljevina?

Sofija, 6. avgusta. Povodom sedanjega obiska kneza Ferdinanda pri cesarju v Ištu se je zopet mnogo ugalobalo, ali dobi knez Ferdinand povodom 20letnega vladanja kraljevo krono, s tem pa Bolgarija popolno neodvisnost. Ta vest se sedaj oficijalno najodločneje zanika. Vsi trezni bolgarski politiki in vse večje stranke uvidevajo, da bi v sedanjih razmerah ne bilo želeli, da se proglasi Bolgarija za neodvisno in za kraljevino. Upoštevati je treba pri tem finančne nagibe, še bolj pa verske vzroke. Sedaj je za Bolgarijo in Macedonijo skupni eksarhat v Carigradu. Ker pa so ravno v pravoslavni deželah politična vprašanja tesno spojena s cerkvenimi, bi izgubila Bolgarija, ako se preseli eksarh v Sofijo, skoraj ves svoj vpliv na Macedonijo in macedonski Bolgari bi izgubili zadnjo zaslombo, ki jo imajo sedaj v Bolgariji potom skupnega eksarhata. Bolgari pa nadalje tudi želijo, da se parlamentarizem dobro utrdi v deželi, preden se knezu posadi na glavo kraljeva krona. Boje se namreč, da bi kronanje kneza v sedanjem momentu knezu zvišalo njegovo oblast na stroške ustavnih uredbe.

Dunaj, 6. avgusta. V avdienci, ki jo je imel knez pri cesarju, sta se dotaknila tudi političnih vprašanj, in skoraj samo ob sebi je umevno, da se je razpravljalo tudi o macedonskem problemu. Knez Ferdinand je prosil, naj bi se rusko-avstrijska reforma akcija v Macedoniji pospešila.

Cesar je podelil knezu Ferdinandu imetelstvo 11. huzarskega polka, pri katerem je služil knez za nadporočnika. To je izredno odlikovanje, ker je knez Ferdinand prvi nesuveren, ki je imetelj avstrijskega polka.

Dogodki na Balkanu.

Carigrad, 6. avgusta. Grška vlada je izdala na vse svoje oblasti v pokrajinah ob turški meji stroge ukaze, naj vsako oboroženo četo in vsako osebo primejo, ki bi hotela iti v Macedonijo, da se pridruži vstajam. Vojni minister je poslal istočasno vsem vojaškim poveljstvom ukaz, naj vodijo natanko imenik o vseh častnikih, ki so na dopustu, da se dožene, ali niso porabili dopusta za pohod v Macedonijo. Vlada je trdno odločila, da porabi vsa sredstva notranje policije, da napravi konec vsem pritožbam o podpiranju vstaške gibanja v Macedoniji.

Sofija, 6. avgusta. Pri Bošnjaci, okraj Kastorija, je bila bitka med dvema grškima četama pod vodstvom dveh grških poročnikov in med večjim

oddelkom turških vojakov. Četi sta bili popolnoma uničeni. Dvaindvajset vstavev je ušlo, a so jih na begu vse postrelili.

Položaj na Ruskem.

Petrograd, 6. avgusta. Zveza ruskih ljudi je izključila zloglasnega voditelja „črne stotine“ Kruševana, ker je poneveril 300.000 rubljev.

Varšava, 6. avgusta. Iz Odese se poroča o novih izgredih. „Pravi ruski ljudje“ napadajo dijake in žide na javnih cestah. Pri nekem pogrebu je bil krvav spopad ter je bilo več oseb nevarno obstreljenih.

Berolin, 6. avgusta. Car je podelil soprog velikega kneza Cirila ime velike kneginje. Veliki knez dobi tudi nazaj vse naslove in dostojanstva.

Sestanek med nemškim cesarjem in ruskim carjem.

Berolin, 6. avgusta. Oficijalno se razglša glede sestanka: „Sestanek v Swinemünde je novo potrdilo o prijateljskih razmerah med obema vladarjema in dokaz za dobro sporazumljenje med vodilnimi državniki obeh držav. Zaupno se je razgovarjalo o vseh aktualnih vprašanjih ter se dognalo popolno soglasje. Na obeh straneh se je izražala želja, naj bi se ohranil svetovni mir. Na obstoječih razmerah se ne bo ne v Rusiji ne v Nemčiji nič spremenilo.“

Petrograd, 6. avgusta. Petrografska brzojavna agentura poroča: „Sestanek med obema vladarjema je imel zelo pristran, sorodniški značaj. Razgovor med knezom Bülowom in ministrom Izvoljskim se je dotikal raznih sedanjih političnih vprašanj. Na obeh straneh se je konstatiralo, da ni nevarnosti za mir ne v Evropi ne na Daljnem vztoku. Dogodki v Maroku niso dali povoda za kako vznemirjenje. Ureditev se prepušči Franciji in Španiji. Glede dogovora, ki ga je sklenila Rusija z Japonsko in Angleško, se je konstatiralo, da je zelo pospešujoč za splošni mir. Sestanek med obema vladarjema kakor tudi dogovor med vodilnima ministroma ne more spremeniti zveznih razmer Nemčije in Rusije napram drugim velesilam. Sestanek more le ugodno vplivati na mirni tok dogodkov v Evropi in Aziji.“

Turški napad na Perzijo.

London, 6. avgusta. 6000 turških vojakov z artilerijo je prekoračilo perzijsko mejo pri Sajdzu v okraju Bulak. Po kratkem zoperstavljanju so prepodili Turki perzijske čete. Ker je perzijska vlada vsled opetovanih takih napadov turških čet skrajno vznemirjena, se je obrnila za pomoč na Rusijo in Anglijo.

Pariz, 6. avgusta. Pri vpadu turškega vojaštva v Perzijo so Turki razdeljali eno vas ter pomorili 18 mož in 60 žensk in otrok.

Berolin, 6. avgusta. Vest o napadu turških vojakov v Perzijo se je takoj brzojavilo na carsko ladjo v Swinemünde ter je povzročila splošno vznemirjenje.

Punt v Maroku.

Madrid, 6. avgusta. Vsa garnizija v Algeirasu, 3000 mož, je dobila ukaz, naj bo pripravljena za vsak vojni slučaj. Vsi mornarji na dopustu so dobili poziv, naj se vrnejo. Za sedaj odrine pred Casablancu topničarka s 500 možmi mornarične pehote.

Pariz, 6. avgusta. Za varstvo francoskega konzulata v Casablanci so izkralci francoske matroze, a Kabilo so se temu zoperstavili ter streljali na Francoze. Nato so začele francoske in španske križarke bombardirati Casablancu in okoliške naselbine. Kmalu je bilo celo mesto obiščeno sovražnih Kabilov. Pri napadu je bilo ranjenih šest francoskih vojakov in neki častnik. Bombardiralo se je le tiste dele, kjer stanujejo divja marokaška plemena.

Iz Oranja so odpule štiri francoske križarke v Maroko. V Mero el-Kebirju so vzeli na ladje oddelek topničarjev, v Mostaganemu pa bataljon lovcev.

London, 6. avgusta. Francija je sporočila angleški vladi vse podrobnosti o svojem postopanju v Casablanci. Anglija smatra ta sredstva zadostna za varstvo angleških interesov ter vsled tega ne pošlje svojih bojnih ladij v Casablancu.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. avgusta.

Generalni svet Svobodne Misli nujno prosi in vzpodbuja vse svobodno misleče ljudi vseh narodov, vsa društva in organizacije Svobodne Misli, univerze in društva za ljudsko izobrazbo ali šolstvo, znanstvena in popularizacijska društva, vse prostozidarske in podobne organizacije, društva za sociološko proučevanje, društva za pokopavanje z ognjem, dijaška in delavska društva, positi-

vistiške organizacije vseh smeri, ki imajo za cilj svobodo prepričanja in državljansko svobodo, z eno besedo, ljudi vseh stanov, strank in narodnosti, ki priznavajo dva temeljna principa Svobodne Misli, postavljena na bruselskem kongresu l. 1880.: 1. O-lajšati propagando racionalističnih idej potom sporazumljenja med vsemi, ki priznavajo, da je potrebno osvoboditi ljudstvo škodljivih predsodkov in zagotoviti svobodo prepričanja; 2. ustanoviti svetovne zveze solidarnosti med vsemi svobodnimi sili, da bi delovali z vso močjo in energijo k uspehu kongresa s kar najštevilnejšim obiskom in kar največjo moralno in gmočno podporo in to brez odlašanja in da bi obrnili pozornost vsega sveta na praški kongres in na njem izražene ideje. Generalni svet Svobodne Misli pričakuje, da postane njen poziv vsakemu naprednemu in svobodnemu človeku moralna dolžnost tembolj, ker je pripravljalna doba za kongres izvanredno kratka: dočim so se pripravljali drugi kongresi po leto dni, je bilo za praškega časa v celem komaj dva meseca. Vse priglasitve, vprašanja in informacije naj se pošiljajo na Karla Pelanta, sekretariat Svobodne Misli v Pragi, Praha-Vinohrady, Korunní 6.

Vseučiliško vprašanje in klerikalci.

Ko je poslanec Ivan Hribar vložil svoj predlog, tičoč se ustanovitve slovenskega vseučilišča v Ljubljani, je „Slovenec“ zagnal velik krik in vik, češ da je poslanec Hribar s tem svojim predlogom pokvaril, oziroma onemogočil akcijo, ki so jo uvedli klerikalci za slovensko vseučilišče in ki je bila tako spretno vzprizorjena, da ji je bil zagotovljen popoln uspeh. Razume se pač samo ob sebi, da je bilo to „Slovenčev“ govoričenje docela lažljivo in tendenciozno, saj je notorično, da se škofov list že dvakrat zlaže, ako enkrat usta odpre, vendar pa se je našlo še dokaj naivnih dušic, ki so tako zaverovani v „Slovenčev“ — verodostojnost, da so skrivnostno skomizgali z ramami in z veliko odvašnostjo šepetali vsakomur na uho, da mora le biti nekaj resničnega na „Slovenčevih“ sumnjicijah. Te naivne duše, ki verjamejo klerikalcem vse in naj si lažejo še tako čebelo, da se da laž kar otipati, naj primerjajo sedaj oba predloga, ki sta jih stavila Hribar in Šusteršič, morda se jim bo vendarle razum toliko osvetlil, da bodo spoznali, na kateri strani je resen namen, spraviti naše vseučiliško vprašanje v pravi tir, na kateri strani pa se izrablja zadeva, ki je za nas eminentne kulturne in narodne važnosti, zgolj v strankarske svrhe brez volje stvar pospešiti ali ji zagotoviti ugodno rešitev. Poslanec Hribar je svoj predlog, tičoč se ustanovitve slovenskega vseučilišča v Ljubljani, vsestransko utemeljil in si zagotovil podporo in pomoč pri vseh strankah v parlamentu izvzema samo nemške klerikalce in nacionalce. Hribarjev predlog je podpisalo 100 poslancev — Slovani vseh strank, poleg njih pa tudi nemški in italijanski socialisti. In če podpiše kak predlog toliko poslancev, da reprezentujejo le-ti takorekoč nadpolovično večino zbornice, potem tudi tak predlog nekaj zaleže in nekaj velja pri vladi! Takšen predlog, ki izraža voljo večine v parlamentu, vlada ne more in ne sme bagatelizovati, dočim je več nego gotovo, da se vladni krogi na predloge, ki nosijo jedva toliko podpisov, kolikor jih je treba po poslovniku, niti ne ozirajo ne, ker vedo dobro, da taki predlogi niso nikdar resno mišljeni, marveč ponajveč samo preračunjeni v to, da namečejo nekaj peska v oči nevednim in nerazodnim volilem. In takšen predlog je dr. Šusteršičev! Šusteršič ni zasledoval s svojim predlogom nobenega drugega namena, kakor „objasniti prostoto“, kakor pravi brat Hrvat; svoj predlog, obsegajoč v stenografskem zapisniku nič več in nič manj nego 3 vrste, je stavil samo zategadelj, da bi se mogel pred javnostjo bitti na prsa in kričati: Evo, komaj sem prišel na Dunaj, že skrbim za tvoj blagor, narod slovenski. Da takšnih predlogov nihče ne smatra za resne in da torej ni govora o tem, da bi se pristopilo njih končni rešitvi, to ga ne briga čisto nič, zadostuje mu, da se po listih govori o njegovem „narodnem delovanju“, in prokleto malo mar mu je, ako bi s takim „narodnim delovanjem“ tudi povzročil, da bi ves narod jemal zloidi. Klerikalci torej uganjajo z vseučiliškim vprašanjem, ki mora biti sveto in nedotakljivo vsakemu pravemu rodoljubu, najostudnejšo komedijo. To dokazuje že Šusteršičev predlog sam. Klerikalni kolovodja je sestavil — dvomimo, da bi bila pri sestavi udeležena duševna potenca Joža Gostinčarja — svoj predlog tako površno, tako malomarno, da je v predlogu celopozabil navestik kraj, kjer bi se naj ustanovilo slovensko vseučilišče! In takšnim ljudem se naj verjame, da imajo resno voljo

delati za slovensko vseučilišče? Bog ne zadeni, da bi bilo delo za slovensko vseučilišče izročeno zgolj ljudem Šusteršičeve baže, sicer bi bilo že sedaj več nego gotovo, da bi v beli Ljubljani nikdar ne vznikel posvečeni hram najvišje znanosti!

— **Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko** v Ljubljani ima v petek dne 9. avgusta t. l. ob polu 5. uri popoldne v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani redno javno sejo s tem-le dnevnim redom: I. Predložitev zapisnika zadnje seje. II. Naznanilo predsedstva. III. Naznanilo tajništva. IV. Zbornični račun za leto 1906. V. Volitev zborničnega zastopnika v odboru obrtne nadaljevalne šole v Idriji. VI. Prošnja črevljarske zadruge v Trzinu za podporo v pokritje stroškov črevljarskega tečaja. VII. Prošnja rokodelske zadruge v Idriji za podporo udeležnikom črevljarskega tečaja v Idriji. VIII. Poročilo o dopisu ravnateljstva c. kr. umetno-obrtno strokovne šole v Ljubljani v zadevi podelitve ustanov. IX. Tajna seja.

— **Peticijo za slovensko vseučilišče** in za slovenske srednje šole je vložil na poslansko zbornico krajni šolski svet v Begunjah nad Cerkljico.

— **Odmevi državnozbornskih volitev.** Iz Hrastnika nam pišejo: Znano je, kako je črni Dol pri Hrastniku glasoval pri zadnjih državnozbornskih volitvah. Redki, zelo redki so bili, ki se niso bali oddati svoje glasove neklerikalnemu kandidatu. Med temi je bil tudi J. Bizjak, delavec v kemični tovarni v Hrastniku in stanujoč pri posestniku Alojzu Igričniku na Brnici. Vsak njegovih stanovalcev je moral napisati v njegovi prisotnosti na glasovnico ime klerikalnega kandidata. In res, vsi so se vdali, le Bizjak je tudi v njegovi prisotnosti volil po svojem prepričanju. Zato ga je pa tudi njegov hišni gospodar zapodil iz stanovanja na cesto, da, obdolžil ga je celo tatvine, seveda — kakor delajo klerikali — popolnoma neosnovano. In kaj se je zgodilo? Kemična tovarna ga je odslovila in sedaj je revež brez zasluzka in dela. To pač še bolj ilustrira faktum Benkovičeve zveze s hrastniškimi nemčurji. Ker Bizjak ni volil Benkoviča, je izgubil službo. Oj, ti klerikalna hudobija in podlost! Pred nekaj dnevi se je vršila obravnava, izznava po tožbi Bizjaka proti Igričniku. Zadnji je bil za svoje preveliko navdušenje za Benkoviča obsojen na 7 dni zapora, z dvema postoma.

— **Celjski kaplan Pučnik** sedaj v počitnicah od dolgega časa ne ve kaj bi počel. Moliti za grešno dušo in grešne svoje ovčice se mu ne ljubi. Zato pa je prišel agitirati v gornjegrajski okraj za Goriškovo konzumarsko posojilnico ter ščeval ljudi, naj vzdignejo denar iz domačih posojilnic ter ga naj nalagajo v Celje. Proketo slabo mora prestati našim ljubim klerikalcem za groše, da so cel štab lačnih kaplanov spustili okrog na agitacijo in na lov za denarjem in vložnimi knjižicami. No Pučnik je slabo naletel. Naši ljudje niso tako zabiti, da bi zaupali prihranjene svoje groše takim špekulantom, ko sta prosluli konzumar Gorišek in po bodoči penzionirani trgovci in farovski posojilnični direktor in spe Kostič. Takim ljudem, ki iz zgolj sebičnosti, hudobije in politične strasti kujejo škodovale naklepe ter skušajo škodovati starim dobrotelnim napravam in gospodarskim zavodom, samo da bi oni na ta način „nekaj“ postali, ker drugače niso mogli, naši ljudje nikdar ne bodo zaupali. Prihodnjič si bomo tako priganjave v črnih in pisanih suknjah ogledali še malo bolj natančno ter jim potipali ne le na grabežljive prste, ampak jih švrknili tudi po njihovih dolgih čeljustih. Gorišek naj dela raje pokoro za svoje grehe, ki jih je zakrivil s konzumom v Laškem trgu, kjer ga na stotine zaradi njega obubožanih kmetov noč in dan proklinja, v svojem izobraževalnem društvu pa naj uči raje delati križ in moliti očenáš svojega bodočega direktorja ter ga poudčiti v temeljnih točkah krš. nauka.

— **Od državne železnice.** Premešeni so: nadzornik gradbenega vodstva v Jesenicah V. Dür, stavbni komisar istotam Viktor Pollanz in višji stavbni komisar v Meranu Matija Pavliček, vsi trije k ravnateljstvu odd. 3.

— **Imenovanje v politični službi na Štajerskem.** Ministrski podtajnik dr. Adam Weiss pl. Schleussenburg je imenovan za okrajnega glavarja. Kot komisar je služboval pri okrajnem glavarstvu v Celju ter zna precej dobro slovensko.

— **Dr. grof A. Schaffgotsch**, titularni podnamestnik v Trstu je imenovan za podnamestnika ad personam v 4. činovnem razredu.

— **Imenovanje v sodni službi na Primorskem.** Avskultantje so postali Anton Kraljič v Trstu, Anton Cigoj v Gorici in Milan Zgombić v Rovinju.

Odličen gost. Danes je nas posetil v uredništvu znani poljski pisatelj in publicist Jan Magiera, gimnazijski profesor v Krakovu. Prof. Magiera je velik prijatelj Slovencev, pozna temeljito našo književnost in govori tudi dobro slovenski. O Slovenceh in o slovenski književnosti je napisal v poljskih listih že mnogo vrlo poučnih razprav, ki so vzbudile v poljski javnosti veliko pozornost in precejšnje zanimanje za naš narod in naša narodna in kulturna stremeljenja. Prof. Magiera je danes popoldne s svojo soprogo odpotoval v Zagreb, odkoder se vrne v Krakov. Če bo letos kongres jugoslovanskih književnikov in časnikarjev v Zagrebu, se ga udeleži tudi prof. Magiera.

Odvetniška zbornica v Ljubljani je sprejela ravnokar dopis od predsedstva deželnega sodišča, da vsled pritrditve predsedstva in nadsodišča prvih narokov in prvih razprav pri ljubljanskih sodiščih (deželni in okrajni) ob ponedeljkih odslej ne bode preje nego še-le ob 10. uri popoldne.

Slovensko akad. ler. društvo „Sava“ je imelo snoči v „Narodnem Domu“ svoj občni zbor, na katerem je bil izvoljen tale odbor: predsednik: stud. phil. Josip Kremenšek, podpredsednik: stud. tehn. Anton Thaler, tajnik: abit. Vitomil F. Jelenc, blagajnik: stud. phar. Josip Peharec, gospodar: stud. ing. Rudolf Kralj, namestnika: cand. iur. Stefan Sink in stud. iur. Kandare ml., preglednika: cand. phil. Adolf Turk in cand. ing. Hugon Vidmayer.

Z dopusta se je vrnil višji nadzornik južne železnice gosp. Evgen Guttman ter prevzel zopet vodstvo tukajšnje postaje.

Umrla je v ponedeljek gospa Marija Pšeničnik, rojena Praprotnik, soproga poštnega uradnika g. D. Pšeničnika na Zidanem mostu.

Slovensko zidarsko in tesarsko društvo priredi v nedeljo, dne 11. avgusta veliko vrtno veselico pri „Novem svetu“. Iz prijaznosti sodeluje pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ ter slavna „Društvena godba“. Spored: Godba, petje, srečolov, šaljiva pošta, prosta zabava in ples. Vstopnina 40 vin. za osebo, otroci do 10. leta prosti. Začetek ob štirih popoldne. V slučaju neugodnega vremena se vrši veselica na praznik v četrtek, 15. t. m. z istim sporedom.

Legar v Ljubljani. Od informirane strani se nam poroča: V Ljubljani so sedaj štiri slučajji legarja v privatni oskrbi, ki pa so vsi došli iz Postojne. Ti slučajji se, kakor došleci iz Postojne sploh, strogo nadzorujejo, ob enem pa se sproti ukrepajo potrebne razkuževalne in varnostne naprave. Med domačim civilnim prebivalstvom se dosedaj še ni pojavil noben slučaj legarja. V deželni bolnišnici se zdravi 21 slučajev, ki so deloma iz Postojne, deloma pa sporadični slučajji iz raznih krajev Kranjske in Primorja, kakor se opazujejo vsako poletje. Tako so štiri slučajji — člani jedne in iste rodbine — iz Dravlj. To kaže, kako lahko pride do hitre infekcije, če se, kakor čisto na deželi, pravočasno ne obvesti zdravstvena oblast in se torej ne morejo ukreniti potrebne raznovrstne naprave. Koder je bolezen že v hiši, je poleg razkuževalnih naprav največje važnosti splošna in pa telesna snrga, osobito pogosto umivanje rok, posebno pred vsako jedjo. — Glede legarja mej vojaštvom je omeniti, da bolezen v dom. vojašnici, kakor je bilo pričakovati, že pojenjuje. V šentpeterski vojašnici pa se je pojavilo precej novih slučajev, ki pa so se takoj izolirali v vojaški bolnišnici. V šentpeterski vojašnici so razmere dokaj neugodnejše, ker je vojašnica stara stavba, ki nikakor ne odgovarja modernim higijeničnim zahtevam. Vojaške oblasti osobito pa vojaški zdravniki store vse, kar je le mogoče, da udušijo bolezen. Tako se poleg drugih varnostnih naprav moštvo po dva — do trikrat na dan preiskuje in vsake količjak sumljivi takoj odda v bolnišnico. Izhod v mesto je vojakom prepovedan. Iz zdravstvenih ozirov pa se jim je moralo dovoliti šetanje in igranje po trgu pred vojašnico. Občinstvo se torej v lastnem interesu opozarja, naj ne občuje z vojaki, ki so nastanjeni v tej vojašnici. Sicer pa pazi nalašč v to poklicani policijski stražnik, da ne pride tu do nobene dotike mej vojaki in civilnim občinstvom. Vsega skupaj je sedaj v garnizijski bolnišnici interniranih 61 mož. Dd teh je 28 bolnih, ostali pa se opazujejo kot sumljivi. Po krdelih pripada od teh 18 mož 17. pešpolku, 9 mož 27. domobranskemu polku, 1 pa žrebčarski postaji v Selu. — Pri tej priliki je naglašati, da je obča snaga jedno najvažnejših sredstev proti legarju. Dolžnost hišnih posestnikov je torej, da skrbje v svojih hišah za hišno snago, osobito glede stranišč in greznic. Smeti naj se sproti odvažajo, morda nakupičeni kupi gnoja pa odstranijo. Poudarjali smo že, da se v Ljubljani ni bati

epidemičnega nastopanja legarja in da bi k večjemu moglo priti do posameznih hišnih epidemij. A tudi take epidemije so le tam mogoče, kjer primanjkuje snažnosti. Snaga in pa takojšnja naznanitev vsakega že tudi le sumljivega slučajja sta najvažnejše sredstvo, da se prepreči vsako razširjevanje legarja. Poudarjati je še enkrat prav posebno, da se med ljubljanskim prebivalstvom dosedaj še ni pokazal niti eden slučaj legarja, da so zgoraj imenovani bolniki v privatni oskrbi se okužili v Postojni ter večinoma še navidežno zdravi prišli v Ljubljano, ter tukaj zboleli. Iz okoličja ljubljanske je znanih dosedaj 5 slučajev legarja in sicer eden v Medvodah, eden v Savlah in 3 v Spod. Šiški; za vse te je dokazana pravejšica iz Postojne, in so izvemši enega samega, vsi bolniki železničarji, ki so na postojnskem kolodvoru, kamor je vpeljan vodovod iz Postojne, pili vodo. Poprej navedeni v bolnici ležeči bolniki so tudi po pretežni veščini sami železničarji, ki so se na enak način v Postojni okužili. V Postojni sami epidemija še ni končana in se pripete še skoraj vsak dan novi slučajji; tam je sedaj 48 bolnikov, deloma v bolniški deloma v zasebni oskrbi.

Šišensko razgledišče — gnojnice. Najlepše sprehajališče in hladnišče ob vročih poletnih dneh je Tivolski gozd. Ta naravni park s svojimi poti in stezami je pravi eldorado ljudem, ki iščejo v senoi počitka in krepčila. Marsikatero veliko mesto bi bilo ponosno, če bi imelo tak angleški park, kakršnega ima Ljubljana tik mesta. Kako krasno je šetališče, ki vodi od Tivolija proti Šiški! In ko stopiš na šišenskem griču iz hoste, kak je razgled po mestu, na ljubljanski grad in čez vse ljubljansko polje! Divota! Na šišenskem griču je več klopi, kjer si lahko občudoval krasno panoramo. Vsak dan si videl tukaj na tem razgledišču ljudi, ki so uživali, brezprimerni razgled. Sedaj pa je na tistem griču velikanski kup — gnoj, ki razširja iz sebe daleč naokoli tak peklenski smrad, da si nihče več ne upa iz gozda in se vsak šetalec rajši poprej obrne, ker se boji, da bi omedlel, če bi se približal tistemu osmrtnemu prostoru! Tako se pospešuje promet s tuji, tako olupšavajo ljubljansko okolico! Ali ni nikogar, ki bi se pobrigal, da bi se ne nadlegovalo šetalec v Tivolskem gozdu s hlevnim parfumom?

Požar v Rudniku. Včeraj ob 1/6 zvečer je zaznamil strel z Grada požar v Rudniku. Gasilno društvo se je odpravilo takoj na lice mesta pod poveljstvom podnačelnika Turka. Pogorelo je poslopje Josipa Plančarja. Ker je bil precej močen veter se je bilo bati za sosednja poslopja, zlasti ker se je vnelo Jeshovo poslopje. Slučajno je bil g. Valentin Accetto z delavci in zidarji na sosedu; ki so takoj priskočili na pomoč in rešili poslopje. Vztrajno z Accettom sta sedela tudi Jože Juvan in Jože Jebačin. Ker ni bilo nikjer vode, je bilo delo gasilec zelo težavno. Izpraznili so edini vodnjak v en četrt ure. Ker je še zmiraj gorelo in pihal močan veter, se je bilo bati, da bi se ogenj razširil na sosedna poslopja. Zato je okoli 30 gasilec začelo nositi vodo iz oddaljenega studenca s škafi. Tako se je končno posrečilo požar pogasiti. Gosp. Plančar je bil zavarovan pri banki „Slaviji“ baje za 12000 kron, a škoda je veliko večja nego je zavarovalnina. Na lice mesta je prispela tudi Stepanjska požarna bramba, a ni prišla v akcijo. Baje so zažgali otroci.

Prostovoljno gasilno društvo v Radovljici priredi v nedeljo, dne 11. avgusta veliko vrtno veselico v prostorih hotela „Basti“ v Radovljici. Da bode slavno občinstvo imelo dovolj zabave, je preskrbelo društvo velikanski svetovni zverinjak, starinski muzej in panoramo. Vrh tega se vrši tudi tekmovalje v lepoti. Zvečer je ples, pri katerem igra sl. radovljiški kvintet. Vstopnina znaša 50 v. za osebo. Začetek ob štirih popoldne.

Srečkanje priredi društvo za povzdigo prometa tujcev na Bledu v nedeljo, dne 11. avgusta ob štirih popoldne v zdravniškem domu. Med srečkanjem igra zdravniška godba. Čisti dobiček je namenjen za društvene namene. Prostovoljne darove za srečkanje prevzame tvrška Oto Wölfling na Bledu. K mnogobrojni udeležbi vabi društveni odbor.

Umrla je v Kranju gospa Ana Jera n roj. Mali, 64 let stara. N. v. m. p.

Iz Radeč se nam piše: Včeraj nas je zapustil velespoštovani tovarnar Valentin Krisper, ki je prodal svojo papirnico dunajski firmi Piotnik. Pred svojim odhodom je bogato obdaroval svoje delavce, spomnil pa se je tudi naših revežev, katerim je daroval vsoto 500 kron, pevskemu društvu „Kum“ je dal 200 kron in godbi železničarjev na Zidanem Mostu 100 kron. To pa niso bili njegovi edini darovi, temveč velespo-

štovani g. Krisper je bil ves čas svojega dolgoletnega bivanja v Radečah prava dobrota za ves okraj in je pomagaj, kjer je mogel in podpiral vsa narodna društva in zalagal vse šole s papirjem. Bil je s kratka blaga, plemenita duša, ki ga bomo vedno težko pogrešali in mu ohranili blag spomin. Zato kličemo blagemu gospodu ob priliki njegovega odhoda presrečno: Bog vas ohrani v zasluženem pokoju še mnoga mnoga leta čvrstega in zdrave!

V Radečah je včeraj dopoldne pogorela hiša sedlarja J. Podlesnika. Zažgali so otroci. Požarna bramba je bila v najkrajšem času na pogorišču in rešila vsa sosednja poslopja, ki so po večini lesena, tako da zasluži posebno pohvalo. Zato bi bilo tudi umestno, da se je zavarovalnice zoper požar spominjajo, ker je obvarovala veliko poslopij požara.

Prvo tamburaško društvo „Bisrnica“ v Celovcu priredi v nedeljo dne 11. avgusta na Bledu v prostorih Ažmanove gostilne koncert s plesnim venčkom. Med koncertom šaljivi kupleti in korjandoli. Začetek ob treh popoldne. Vstopnina 30 v. Ker je čisti dobiček namenjen za dobre namene, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Štrašna nesreča na železnici pri Spielfeldu. O nesreči smo že na kratko poročali. Zakrivil jo je skoraj gotovo čuvaj izogibalšč Kienreich, ki je baje brez vednosti službujočega asistenta Bergerja prevahal stroj tovrnega vlaka po progi, po kateri je imel pripeljati brzovlak iz Trsta. Brzovlak je imel namreč precej zamude, zato sta Kienreich in strojevodja tovrnega vlaka upala, da prideta z lokomotivo čez progo k tovrnemu vlaku, ki je stal na stranski progi, preden pride brzovlak. Brzovlak vozi ob 4. uri jutraj z vso predpisano brzino skozi postajo Spielfeld, ne da bi se ustavil. Bilo je še temno in proga ima pred usodnim krajem nekoliko ovinka, tako da je strojevodja brzovlaka zapazil na progi lokomotivo šele par metrov pred seboj. Nesreča je bila neizogibna. Stroj brzovlaka se je z vso močjo zarinil v tovrno lokomotivo. Posledice so bile strašne. Prvi voz za lokomotivo, takozvani »kamerl« je odletel v prepad na desno, postni voz pa popolnoma zdrobljen na breg na levi strani. Oba stroja sta se prevrnila in iz teh razvalin se je kadilo, para še šumela in letele so iskre v zrak, vmes pa je bilo slišati obupne klice, stokanje in rolnenje hudo ranjenih in umirajočih. Najstrašnejše se je zgodilo kurjaču Cizlu na tovrni lokomotivi. Zdrobljeni je imel obe nogi, trehup razparan, a po vsem truplu opečen od vrele vode, da mu je koža v cunjah visela od trupla. Neki ogrski vojaški zdravnik, ki se je vozil z brzovlakom, ga je dal prenesti v kolodvorsko poslopje, toda umrl je že v par minutah. Tudi strojevodja tovrne lokomotive Weith je umrl za ranami kmalu nato, ko so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico. Čuvaj izogibalšč Kienreich, ki je baje zakrivil vso nesrečo, je odletel daleč v stran ter obležal nezavesten. Do včeraj zvečer se ni mogel govoriti, vsled česar tudi ni moglo zvedeti zanesljivo, kdo je zakrivil nesrečo. Oba strojevodja in kurjač brzovlaka so sicer le lahko ranjeni, toda zadela jih je živčna kap. Istotako se je zgodilo višjemu spredniku Kerbledru in poštnemu oficijalu Dietzu. Višjemu poštnemu konduktterju Ertlitalerju je zlomljena noga. Lahke rane in živčno kap sta dobila še poštni asistent Kretschmer in pomožni sluga Tuschler. Izmed potnikov so se prijavili ranjeni: dr. Marsik iz Reke, inženir Söntgerath z Dunaja, Heller uradnik z Dunaja, Schäfer poštni uradnik, gospod. Werdesheim z Dunaja, neki Korošec in Rind (?) iz Šoštanja, Jurida z Dunaja in gospa Olötzlich iz Gradca. Vsi so le lahko ranjeni. — Ker je bil železniški tir na več metrov izrgan ter je ležal v velikem krogu na bregu, morali so do včeraj dopoldne prihajati vlaki iz Maribora in Gradca ter so potniki morali izstopati. Popoldne so napravili vsaj en tir prost. Materialna škoda je tudi zelo velika.

Poročila se je na Vrbskem jezuru hči mariborskega notarja gđ. Alisa Firbas z dunajskim trgovcem K. Deckerjem.

V gnojnice je padel v Statenu bregu pri Slovenski Bistrici 2letni otrok posestnika Kužnerja ter utonil. Starši se bodo morali zagovarjati pri sodišču.

Umrl v Rečah pri Konjicah nadučitelj Ludvik Tribnik.

Obesil se je v Neustifu na Gornjem Štajerskem kamnosek Jurij Kralj iz kočevskega okraja doma.

Vinska letina v Dalmaciji obeta biti letos prav dobra, čemur je posebno pripomogel dež zadnje tedne.

Škropljenje po ljubljanskih cestah in ulicah je moralo danes popoldne izostati, ker mestni vodovod ne more več zadostiti ogromni porabi vode v zadnjih vročih dneh. Enkrat smo že opozorili občinstvo, da

naj ne trati brezvestno z vodo, temveč omeji porabo vode le na najvažnejše dejanske potrebe. V Ljubljani se te dni porabi čez 50 tisoč hektolitrov vode na dan, kar najbolj priča, koliko se je nepotrebno spusti v kanale in po vrtovih potratu. Dolžnost vsakega s omeščani je vsakogar, ki trati z vodo, naznaniti pri vodovodnem uradu, ki bode proti tej nerednosti potrebno ukrenil. Če se pa ta potratnost z vodo vliče vsem opominom le ne omeji, tedaj nam je v Ljubljani v najkrajšem času pričakovati pomanjkanja vode z vsemi zlimi posledicami. V mestnih vodnjakih v Klečah je sicer vode v izobilju, toda glavna vodovodna cev, ki vodi od zajemalnice v Klečah, je postala za vedno rastoči vodni konzum pretesna. Zato je že lansko leto občinski svet ljubljanski sklenil položiti poleg že obstoječe, še eno glavno dovajalno cev od zajemalnice skozi mesto do vodohrama. S tem bode omogočeno dovajati v mesto več kakor dvojno množino sedaj porabljene vode. Vso zadevo pa zavlačuje deželna vlada, ki na že lansko leto vloženo prošnjo še sedaj ni podelila mestu koncesije za imenovano novo vodno cev.

Prepoden utihotapec. Včeraj popoldne se je nek neznani individij utihotapil v pralno kulinjo v hiši „Glasbene Matice“ v Vegovih ulicah, katerega je pa še hišnikova žena A. Torelijeva pravočasno začutila in prepoznala. Nepoklicani posetnik je zbežal v Gosposke ulice, od tam na Emonsko cesto v Trnovo.

Navihana gnojlica. Brezposelna služkinja Marija Zupančičeva, rodom iz Lužarjev pri Kočevju, kateri je bilo znano, da je služkinja Neža Kovačeva, koja je imela svojo obleko spravljeno pri Mariji Bosteletovi na Dunajski cesti št. 29, v bolnišnici, je pregovorila neko svojo prijateljico, da sta šle k Bosteletovi, kateri je Zupančičeva predstavila to za sestro Kovačeve in rekla, da je ona v bolnišnici že umrla in da sta prišle po njeno obleko, katero sta tudi dobile. Ker pa je Kovačeva ozdravela, je prijavila zadevo policiji, katera je goljufico aretovala in izročila sodišču.

Pogrešan hribolazec. Dne 1. t. m. je od doma, iz Ljubljane, odšel 27letni trgovski sotrdujak g. Iv. Lintner, kateri se še do danes ni povrnil. Gosp. Lintner je bil hribolazec in je bil viden baje v nedeljo še na Triglavu. Ima majhne črne brke, bil je obločen v turistovsko obleko, imel je nahrbtnik in turistovsko palico. Bati se je, da bi se ne bil kje ponesrečil.

Dvonožna Muha, o kateri smo včeraj poročali, da jo je policija aretovala pri pogonu v Mestnem logu in oddala zaradi prepovedanega povratka okrajnemu sodišču, se preseli v preiskovalni zapor deželnega sodišča, ker se je dogoalo, da je ukradel učiteljici gđ. Levčevi kovčeg perila in listine, kar sta potem z že aretovanim Marinkotom na Viču skupaj prodala.

Našel je mojster v tobačni tovarni g. Ignacij Habicht v Švicariji malo denarnico s sredao vsoto denarja.

Pobegnili sta včeraj popoldne od dela pri zgradbi „Katoške tiskarne“ Jurij Koper in Kromberger. Krenila sta baje na Grad, od tam pa menda na deželo.

Deavsko gibanje. Včeraj se je odpravil z južnega kolodvora v Ameriko 70 Macedoncev, 60 Hrvatov in 70 Slovencev, v Hrab je pa odšlo 100 Hrvatov.

Zaklalo se je živine v mestni klavnici od 21. do vštete 28. julija 1907: 58 volov, 6 krav, 16 bikov, 1 konj, 97 prašičev, 174 telet, 70 kostrnov in kozlov in 8 kozličev; zaklane živine se je vpeljalo: 1 krava, 10 prašičev, 6 telet, 3 kozlički in 500 kg mesa.

„Društvena godba ljubljanska“ priredi danes v hotelu „Lloyd“, Sv. Petra cesta, društveni koncert za člane. Začetek ob polu osmih zvečer. Člani prosti, nečlani plačajo 40 v. — Jutri se vrši v hotelu „Ilirija“, Kolodvorske ulice društveni koncert za člane. Začetek ob polu osmih zvečer. Člani prosti, nečlani plačajo 40 vin.

*** Veliki vojvoda in — ljubljanski škof.** Pred novim umetno-obrtnim zavodom v Weimarju so postavili kip nage vodne vile. Hinavski moralisti a la Bonaventura so se zgražali nad nago žensko, da si niso nikoli zamudili vreči hipno poželjive pogleda na njo. Ti farizeji so živahno agitirali za odstranitev kipa. Vse to je bilo znano tudi velikemu vojvodu. Vprašal je nekega višjega šolskega nadzornika, ali mu kip ugaja. Nadzornik je odgovoril, da je ljubka plastika tega kipa po njegovem mnenju pravi kras prostora pred zavodom. „Tudi jaz mislim tako,“ je pristavil brž veliki vojvoda, hotel sem že dati kip fotografirati ter podariti vsakemu učenou po eno sliko, da bi se navadili gledati nove prikazni brez živinskih nagonov.“ (Dobro bi bilo, da pošlje tako sliko tudi škofu Tonetu in njegovim „nadebudnim“ gojencem.)

Književnost.

— **Dragotin Kette: Poezije.** Druga pomnožena in pregledana izdaja. S podobno pesnikovo, faksimilom njegovega rokopisa in življenjepisnimi in književnokritičnimi študijami. Uredil Ant. Aškerc. Ilustroval Maksim Gaspari. V Ljubljani 1907. Založil L. Schwenker. Cena: broš. 4 K, po pošti 4 K 20; vez. 5 K 50, po pošti 5 K 80. Oceno priobčimo v kratkem.

— **Uzdisaji** jednega pjesnika što ga promatra Franjo Jarmek. Zagreb, 1907. Brošura obsega kakih dvajset lirskih vzdihov in velja 24 vinarjev.

Telefonska in brzojavna poročila

Dunaj, 7. avgusta. V političnih krogih se zatrjuje, da namerava vlada opustiti svojo intrinzično stališče napram uvedbi splošne in enake volilne pravice za deželne zbore. Ako se bo cesar sprijaznil s to mislijo, potem se vlada ne bo več protivila deželnozbornim volilnim reformam, slinečim na temelju splošne in enake volilne pravice.

Dunaj, 7. avgusta. Vlada namerava baje sklicati bodoče zasedanje državnega zbora koncem meseca oktobra. V tem zasedanju pride na vrsto tudi reforma tiskovnega zakona in druge važne predloge.

Lviv, 7. avgusta. Maloruski socialisti so izdali manifest, v katerem zahtevajo splošno in enako volilno pravico za deželni zbor ter groze, ako se ne ugodijo tej zahtevi, s splošnim štrajkom. Malorusom se pridružijo tudi poljski socialisti.

Kotor, 7. avgusta. Včeraj popoldne je bil tu precej močan potres, ki se je zlasti močno čutil v sosedni Črni gori.

Solun, 7. avgusta. Tu je bil na ulici ubit zdravnik Kereturas, ki je opravljal svojo službo ponajveč med avstrijsko kolonijo. Zdravnika je baje ubil neki Bolgar, ki pa je utekel.

Zenova, 7. avgusta. V luki Borghetto se je na jahti »Gaviota« razpoči kotel. Strojnik je bil ubit, mnogo oseb pa težko ranjenih.

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti tekočim prebavljanjem in vsem naslednjim mnogim sedenjem in napornemu duševnemu delu je prav neobhodno potrebno do mače zdravilo pristni »Moll-ov Seidlitz-prasek«, ker vpliva na prebavljanje trajno in uravnavalno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 2 K. Po poštne povzetji razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 16-11

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najbolje priznana

Tanno-chinin tinktura

za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodom 1 krona. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega ljub. mostu. 10-32

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospod F. Majzelj v Beli cerkvi K 10—, mesto venca na krsto g. Viktor Rohrmannu. — G. Pavla Fleischman v Metliki K 4—, vesela družba v gostilni Fleischman. — Gospod Mihael Kalan v St. Petru na Krasu K 11—, povodno otvoritve novega kegljišča v gostilni »pri Jeleni« v St. Petru, ko je podaril g. gostilničar M. Zalar sodček piva. — Vipavski izletniki v Predjani K 4—. G. Anton Carli, notarski substitut v Ilirski Bistrici K 5—, mesto venca na krsto dragoga prijatelja-sošolca g. Rudolfa Lampeta, c. kr. gozdnega komisarja v Postojni. — Skupaj K 34—. Srčna hvala.

Za »Učiteljski konvikl«: G. Katina Gustinova v Metliki K 4—, nabrala pri »Treh farah« med samo »Zlahto«. — Gospod Anton Carli, notarski kandidat v Il. Bistrici K 5—, mesto venca na krsto dragoga prijatelja-sošolca g. Rudolfa Lampeta, c. kr. gozdnega komisarja v Postojni. — Skupaj K 9—. Lepa hvala! — Svoto smo izročili g. Dimniku.

Meteorološko poročilo.

V. zbirna nad morjem 206. Srednji eračni tlak 766.0 mm.

avgust	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C°	vetrovi	nebo
6	9. uv.	735.0	24.2	sl. svzh.	jasno
7	7. nj.	736.5	19.8	sl. svzh.	jasno
8	2. pop.	736.5	31.1	sl. jzab.	jasno

Srednja večerjska temperatura: 24.8° normale 19.5°. Padavina v mm 0.0.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kursal dun. borze 6. avgusta 1907.

Malobitni papirji.	Dunar	Slag
4 1/2% majska renta	96.75	96.95
4 1/2% srebrna renta	98—	98.30
4 1/2% avstr. krona renta	96.75	96.95
4 1/2% zлата	115—	115.80
4 1/2% ogrska krona renta	92.05	92.25
4 1/2% zлата	110.15	110.35
4 1/2% posojilo dež. Kranjske	98.90	99.90
4 1/2% posojilo mesta Spiljet	104.60	102—
4 1/2% posojilo mesta Zadar	99.85	100.85
4 1/2% bos.-herc. železniško posojilo 1902	97.60	98.60
4 1/2% češka dež. banka k. o.	99—	100—
4 1/2% z. pisma gal. dež. hipotekne banke	99.25	100.25
4 1/2% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	102.50	103.50
4 1/2% z. pisma Innerst. hranilnice	98.50	99.50
4 1/2% z. pisma ogr. cent. dež. hranilnice	98—	99—
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	99.25	100.25
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr.	98.50	99.50
4 1/2% obl. češke ind. banke	99.75	100.75
4 1/2% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99.90	99.90
4 1/2% prior. dolenskih žel.	98.75	99.75
4 1/2% prior. juž. žel. kup. 1/4%	295.90	297.90
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o.	100—	101—

Srečke.	146.25	148.25
Srečke od l. 1860 1/2	245.50	249.50
od l. 1864	138.50	140.50
tizske	258—	264—
zem. kred. i. emisije	266—	272—
II.	231.50	237.50
ogrsk. hip. banke	97—	103—
srbske a frs. 100—	183.90	184.90
trške	20.45	22.45
Basilika	420—	426—
Kreditne	84—	88—
inomoške	89.50	93.50
Krakovske	60—	64—
Ljubljanske	44.10	46.10
Avstr. rdeč. križa	96.25	98.25
Ogr.	86—	88—
Rudolfove	85.5	89.50
Salcburške	442—	448—
Dunajske kom.		

Delnice.	156.75	157.75
Južne železnice	656.60	657.60
Državne železnice	804—	814—
Avstr.-ogrsk. bančne deln.	648.50	649.50
Avstr. kreditne banke	748.50	749.50
Ogrske	841—	842—
Zivnostenske	731—	736—
Premogokop v Mostu (Brux)	589—	591—
Alpinske montan	2599—	2619—
Praške žel. ind. dr.	537.75	538.75
Rima-Murányi	255—	257—
Trboveljske prem. družbe	460—	470—
Avstr. orožne tovr. družbe	142—	144—
Češke sladkorne družbe		

Valute.

Zitno ceno v Budimpešti.

Dne 7. avgusta 1907,

Termim.

Pšenica	za oktober	.	za	50 kg	K	11-b0
Rž	"	"	"	50	"	8 94
Koruz	" avgust	"	"	50	"	6 85
	" maj 1908	"	"	50	"	6 67
Oves	oktober	"	"	60	"	8 19

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 7. avgusta 1907.

Termin.

Pšenica za oktober	50 kg K	11.50
Rž	50	8.94
Koruzna	50	6.85
„ avgust	50	6.85
„ maj 1908	50	6.67
Oves	60	8.19

Efektiv.

Nespremenjeno.

+

Tužnim srcom javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša nepozabna, iskreno ljubljena soproga, oziroma mati, sestra, teta, tašča, prababica in sva-kinja, gospa

Ana Jeran roj. Mali

danes v torek, 6. t. m. po dolgi in mučni bolezni, previdna s svetimi zakramenti za umirajoče, ob enajstih ponoči, v 64. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice bo v četrtek, dne 8. avgusta ob petih popoldne iz hiše žalosti, Kokrak predmestje 15, na tukajšnje pokopališče.

Sv. maše zadušnične se bodo brale v domači farni cerkvi.

V Kranju, 6. avgusta 1907.

2637

Žalujoči ostali.

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

Poslano.

Na naslov vseh p. n. trgovcev in pokov-obrtnikov v trnavsko-bistriškem in podgradskem okraju.

Čast mi je, vsem vam vljudno javiti, da sem z dne 1. avgusta t. l. podal gospodu

Slavoju Jenku v Podgradu

svoje zastopstvo za Podgrad in Trnovo-Bistrico s prav obsežnim okrožjem in da bodem v to svrhu vzdrževal svoje lastne zaloge v Podgradu in Trnovem Bistrici.

Ker so moji izdelki prav izborni, splošno priljubljeni in pa ker bode mojemu gosp. zastopniku mogoče vsakega cenj. odjemalca točno in solidno postreči, pričakujem obilnih cenj. naročil, za katere se najtopleje priporočam ter beležim

z veselo spoštovanjem

Vinko Majdič
valjčni mlin v Kranju.

Mladega

trgovskega - - - - -

- - - - - pomočnika

špecerijske in železne stroke sprejme

tako **FRANC PICEK**, trgovec v

Ribnici, Kranjsko. 2622-1

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

Vila

je naprodaj v Novem mestu ob državni cesti na kolodvor, nasproti vili Grdešič in glavars.vu potom prostovoljne družbe

dne 12. avgusta.

Najnižja ponudba je 8.50 kron. Vila je popolnoma nova, moderno zgrajena in tako razdeljena urejena, da jo lahko kupita tudi dva različna posestnika drug od drugega popolnoma neodvisna. Skupaj je četvero stanovanj in sicer pritrilčno dvoje in dvoje v I. nadstropju. — Vsako od drugega ločeno stanova je obstoji iz 3 lepih, velikih sob, kuhinje, kopalne sobe, kleti, sobe za posle itd. Vodovod v hiši! Krasen razgled, tik novega drevoreda nad Krko. — Več pove lastnik **A. MINISINI**, zidarSKI mojster v Novem mestu. 2628-1

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

+

Pri vsakem vremenu.

Jutri, dne 8. avg

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

398-47

tvrdke FRATELLI BRANCA v MILANU

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODOČNA GRENČICA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v vsaki boljši delikatesni
trgovini in v vsaki kavarni.

Stiskalnice za seno

za **zamotavanje** sena, samske, volne, lanu, lesne volne,
šotne stebre itd., **stiskalnice za kože in usnje**, hi-
dravilne **stiskalnice** izdelujejo v izvrstni
kakovosti 2379-4

Ph. Mayfarth & Co.

na Dunaju II/4.

Katalogi zastoj in poštno prosto.

Dovolujem si vljudo naznaniti, da sem otvoril v Preš-
novih ulicah tik trgovine s konfekcijskim blagom Gričar & Mejač
trgovino s svilenim, pozamenterijskim in
perilnim blagom kakor tudi s potreb-
ščinami za krojače in šivilje.

Prosim torej p. n. odjemalce, da si blagovale mojo samo z novostmi
bogato založeno zalogo ogledati ter vljudo pripominjam, da mi je
vsled dolgoletne prakse in najcenejše dobave blaga mogoče, svoje
cenjene odjemalce zagotoviti najsolidnejše postrežbe.

V prijetni nadi, da bodem vedno z obilnimi čislalnimi naročili
počaščen, beležim z vsem spoštovanjem

2514-3

Pavel Magdič.

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.

4-58 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Trbiž (Samo ob nedeljah in praz-
nikih od 2. junija do 8. septembra.)
7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Gorica, Trst d. ž., Trbiž, Beljak, Celovec.
7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Ru-
dolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Beljak, Celovec, Praga. (Samo
od 1. junija.)
11-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Gorica, Trst d. ž., Trst d. ž.,
Beljak, Celovec, Trbiž.
1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Ru-
dolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Gorica d. ž., Trst d. ž.,
Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo,
Kočevje.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Je-
senice, Gorica d. ž., Trst d. ž.,
Beljak, Trbiž.

Dohod v Ljubljano juž. žel.

8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Straže-Toplic,
Rudolfovega, Kočevja.
8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Trbiža, Praga,
Celovca, Beljaka, Gorice d. ž., Trsta
d. ž.

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Ce-
lovca, Beljaka, Gorice d. ž., Trsta
d. ž.

6-58 zjutraj. Osebn. vlak iz Trbiža, Go-
rice d. ž., Trsta d. ž.

8-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Ru-
dolfovega.

11-15 predpoldne. Osebn. vlak iz Trbiža
Praga, Celovca, Beljaka, Gorice.

2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Straže-
Toplic, Rudolfovega, Kočevja.

4-36 popoldne. Osebn. vlak iz Trbiža,
Celovca, Beljaka, Gorice d. ž., Trsta
d. ž.

6-50 popoldne. Osebn. vlak iz Jesenic, Praga,
Celovca, Beljaka. (Samo od 1. junija.)

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.

2-05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.

10-50 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo
ob nedeljah in praznikih.)

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6-46 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.

10-59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika

6-10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.

9-55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo
ob nedeljah in praznikih.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje
evropskem času.)

Lepo stanovanje

obstoječe iz 4 sob, predsobe, kuhinje,
shrambe, s porabo vrta se odda za
novembrov termin. — Naslov pove
upravn. „Slov. Naroda“. 2607-2

Skladišče

in veliko podstrešje za skladišče
se da z novembrom v najem na Du-
najske cesti št. 12. 2023 16

Poziv se pri lastniku Ivanu
Mathianu starejšem.

Knjigovodja

obenem tudi **izurjen korespondent**,
vešč slovenščine in nemščine v govoru
in pisavi, se sprejme s 15. septembrom
t. l. Prednost imajo oni, kateri so itali-
janščine popolnoma vešč. 2542-2

Tozadevne ponudbe sprejme tvrdka

Janko Popovič,
Cerknica pri Raketu.

Steckenpferd Bay-Rum

Bergmann & Komp.,
Draždane in Dečin n. L.

se obnaša neprimerao dobro proti
tvoritvi luskin in izpadanju las,
pospešuje rast las in je za vdr-
nenje proti revmatičnim boleznim
izredne veljave.

Dobiva se v steklenicah po 2 K
in po 4 K po vseh lekarnah,
drogerijah, parfumerijah in briv-
nicah. II 2103 4

Samo pristna
goriška
in različna vina
se točijo najceneje
v 203-32
Goriškem vinotoku
Ljubljana
Stari trg 13.

Podpisani se usojam javiti veleecenjenemu občinstvu v Ljubljani in
na deželi, da sem si nabavlil

nov voz za prevažanje pohištva.

ter se priporočam za selitve ter vse druge vožnje po najnižji ceni.
Dalje se priporočam za prodajo

premoga in drva.

Z velespoštovanjem

Martin Lampert

Ljubljana, Kolodvorske ulice št. 31.

2450-3

Štev. 9712.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje nastopne

službe okrožnih zdravnikov

in sicer:

1.) v **Grosupljem** z letno plačo 1600 K. — Dokler ne dobi zdravnik
železniško zdravniške službe na Grosupljem, mu bo tudi še zdravstveno okrožje
plačevalo prispevek letnih 600 K;

2.) v **Kostanjevici** z letno plačo 1400 K;

3.) na **Planini** z letno plačo 1400 K in

4.) na **Trati** z letno plačo 1600 K.

Z vsako teh služb je združena tudi aktivitetna doklada 200 K.

Prosilci za eno teh služb naj pošljejo svoje prošnje podpisane

deželnemu odboru

do 25. avgusta 1907

ter dokažejo svojo starost, upravičenost do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko
državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje
ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bo le na take prosilce, ki so najmanj dve leti že službovali
v kaki bolnišnici.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani,

dne 31. julija 1907.

2555-2

Natečaj.

Upravni odbor javne občinske bolnice

Franca Jožefa I. v Krškem razpisuje

mesto primarija

z začetno plačo K 2400.

Prosilci imajo dokazati posebno izvežbanost v
kirurgiji, najmanj 6 mesečno medicinsko prakso in po-
polno znanje obeh deželnih jezikov.

Prošnje naj se vlagajo do 5. septembra 1907.

Javna Franca Jožefa I. občinska
bolnica v Krškem,

dne 5. avgusta 1907.

2652-1

Fotografski zavod JULIJ MÜLLER

(ustanovljen leta 1870.)

2617-2

cenjenim naročnikom vljudo naznanja, da bo zaradi
prezidave in razširjenja ateljé do 1. novembra
zaprt za nove posnetke, pač pa se naročila
na stare slike in drugi posli sprejemajo v hiši
„hotela Lloyd“, nasproti „hotelu Union“.

Dvoje lepih stanovanj

v I. nadstropju, obstoječe vsako iz treh
sob, pritliklinami in vrta se odda za
november. 2563-3
Več se izve Resljevi na cesti
št. 30, v pritliklinu.

Mesto

2593-3

knjigovodje ali poslovodje

v manufakturni stroki, oziroma potnika
išče zanesljivo dobro izvežbana prva
moč. — Sprejme eventualno tudi raz-
lična zastopstva za Dolensko.

Blagohotne ponudbe naj se blagovoli
poslati pod šifro „delaven št 3333“
na upravništvo „Slov. Naroda“.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombinacijah
pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena
druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno
zavarovanje na doživljenje in smrt z
manjšajšimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let
pravico do dividende.

„SLAVIJA“

— vzajemno zavarovalna banka v Pragi. —

Rez. fondi: 38.242.074,78 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 91.936.993,72 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseskeni slo.-ansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši

v Gosposkih ulicah št. 12.

Zavaruje postopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah
škoda centuje takoj in naklantanje.
Uživa najboljši sloves, koder postuje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno
podpore v narodne in občnkoristne
namene.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

priporočajo svoje

Specialiteta:

izborna pivo. črno pivo „Salvator“.

Zaloga v Spodnji Siški.

Telefon št. 187.

1454-28

Pošiljavo na dom sprejema restavrador gosp. E. Križnik „Narodni dom“, Ljubljana. (Štev. telefona 82.)